

Type the Title of Your Manuscript, Capitalize First Letter of Each Content Word

Mahdi Seifi ^{a*}

^a Third Level of Islamic Jurisprudence and Principles: The Forth Level of Qom Seminary, Qom, Iran

KEYWORDS

Leo,
Combined War,
Sajadiyyah Sahifah,
Supreme Leader

ABSTRACT

Imam Sajjad (PBUH) brought entertainment, enthusiasm and disobedience to the context of combined warfare. These three stages are combined in the form of human warfare. Military threats, economic constituent elements of combined war; Crying, lies, sanctions, deceptive negotiation, soft warfare are the distortions, exaggerations and enlargement of problems of enemy characteristics in soft war. Idea and thought tailored to conditions, observation, media warfare and cognitive warfare, in soft war.

enemy's deceit and deceit to achieve basic goals such as distorting the truth, seducing the people, All the hiding the true face of the enemy, tiring people, cutting off relations with the resistance group, and middle air, psychological warfare, and accusing Iran, shaking faith, goals; Preventing progress, induction of desp dominating Iran, which ultimately intends to collapse and collapse of the system with these goals. ople in confronting the enemy requires unity, explanation, hope, authority; Empathy and unity of the pe times of sensitivity are the cause of success. The emphasis on the commonalities of a society and religious and spiritual beliefs affects its cohesion. One of the most important components of national unity and inhabitants, resistance-ninth prayer, Non- eliefs. Based on the forty cohesion is religious and religious b to the enemy, disruption of the enemy division, reverse engineering conspiracy is one of the unity's explained and approaches. To eliminate the neglect of society, the privileges and progress must be mentioned the divine. The purpose of this article is to make more and deeper use of valuable religious sources, to increase society's insight against the enemy's combined war, to create a proper and expand similar research in scientific and research centers. Accurate understanding of the problem.

Method of gathering information in this article; Library and processing method; Descriptive, comparative, analytical.

* Corresponding author. Tel.: 09196664812

E-mail address: sinshin.1362@gmail.com

Received: September 24, 2022; Received in revised form: November 21, 2022; Accepted: February 15, 2023

Article type: Research Paper

© Author

جنگ ترکیبی در دعای چهل و نهم صحیفه سجادیّه با رویکرد تطبیقی سخنان رهبری معظم مدظله‌العالی

مهدی سیفی الف*

الف سطح ۳، فقه و اصول، مقطع تحصیلی سطح ۴، حوزه علمیه قم، قم، ایران

واژگان کلیدی	چکیده
لهو، جنگ ترکیبی، صحیفه سجادیّه، رهبری معظم.	امام سجاد علیه‌السلام سرگرمی، دل سختی و نافرمانی را از بسترهای جنگ ترکیبی برمی شمرد. این سه به صورت سه مرحله انسان را مهتای جنگ ترکیبی می‌کنند. تهدید نظامی، تحریم اقتصادی، مذاکره فریبنده، جنگ نرم از عناصر تشکیل دهنده جنگ ترکیبی هستند؛ حيله‌گری، دروغ‌پردازی، تحریف، اتهام، اغراق و بزرگ‌نمایی از مشکلات از ویژگی‌های دشمن در جنگ نرم است. دشمن از همه ابزار؛ ایده و فکر متناسب با شرایط، دیده‌بانی، جنگ رسانه‌ای و جنگ شناختی، در جنگ نرم بهره می‌برد.
تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۷/۰۲	همه فریب‌ها و نیرنگ‌های دشمن برای رسیدن به اهداف ابتدایی مثل تحریف حقایق، اغوای مردم، پنهان کردن چهره واقعی دشمن، خسته کردن مردم، قطع رابطه با گروه مقاومت، و اهداف میانی؛ جلوگیری از پیشرفت، الفای ناامیدی، جنگ روانی و متهم کردن ایران، تزلزل ایمان، تسلط بر ایران، است که در نهایت دشمن با این هدف‌ها قصد فروپاشی اقتصادی و فروپاشی نظام را دارد. مقابله با دشمن به اتحاد، تبیین، امیدبخشی، اقتدار نیازمند است؛ همدلی و اتحاد مردم در مواقع حساس، عامل موفقیت است. تأکید بر مشترکات یک جامعه و باورهای مذهبی و معنوی در انسجام آن اثرگذار است. از مهم‌ترین مؤلفه‌های اتحاد و انسجام ملی، اشتراکات اعتقادی و باورهای دینی و مذهبی است. براساس دعای چهل و نهم؛ امدادهای غیبی، ایستادگی در برابر دشمن، به هم ریختن لشکر دشمن، مهندسی معکوس توطئه از ره‌آورد‌های اتحاد است. برای زدودن غفلت از جامعه باید امتیازها و پیشرفت‌ها را تبیین نمود و الطاف الهی را متذکر شد. کسب مؤلفه‌های قدرت باعث اقتدار و عزت حکومت اسلامی است. هدف از این نوشتار، استفاده بیش‌تر و عمیق‌تر از منابع ارزشمند دینی، افزایش بینش و بصیرت جامعه در برابر جنگ ترکیبی دشمن، ایجاد شناخت صحیح و دقیق از مسأله و گسترش پژوهش‌های مشابه در مراکز علمی و پژوهشی است. روش جمع‌آوری اطلاعات در این نوشتار؛ کتابخانه‌ای و روش پردازش؛ توصیفی، تطبیقی، تحلیلی است.
تاریخ بازنگری: ۱۴۰۱/۰۸/۳۰	
تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۱۱/۲۶	

۱- مقدمه

منابع اسلامی به‌خاطر غنای محتوا، ابتکار و روش‌های اثربخش در بسیاری از مسائل کلان؛ راه‌گشا بوده و جامعه را به کمال می‌رساند. از مسائل مهم امروز، جنگ ترکیبی دشمن علیه ملت‌های مسلمان و حکومت‌های اسلامی است. برای روبرو شدن با این هجمه به شناخت عناصر اثرگذار در جنگ ترکیبی است این نوشتار به این پرسش پاسخ خواهد داد که عناصر تشکیل دهنده در

* نویسنده مسئول؛ تلفن: ۰۹۱۹۶۶۶۴۸۱۲

جنگ ترکیبی بنابر دعای چهل و نهم صحیفه چیست؟ دشمن از جنگ نابرابر و ناجوانمردانه چه اهدافی دارد؟ با شناخت دقیق از مسأله، چه راهکارهایی برای مواجهه با این جنگ وجود دارد؟ آیا سخنان مقام معظم رهبری مدظله‌العالی بر موارد یادشده منطبق است؟

از دعاهای حضرت زین‌العابدین علیه‌السلام در دفع حيله دشمنان و رد خطر و زیان آنان، دعای چهل و نهم صحیفه سجادیّه است. ابعاد گوناگون جنگ ترکیبی؛ بسترها، عناصر، اهداف و راه‌های مقابله با آن، در این دعا به زیبایی بیان شده است.

یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد که بنابر دعای امام سجّاد علیه‌السلام برای جنگ ترکیبی، بسترهایی وجود دارد؛ سرگرمی، دل‌سختی و نافرمانی از مهم‌ترین بسترهای جنگ ترکیبی است. تهدید نظامی، تحریم اقتصادی، مذاکره فریبنده، جنگ نرم از عناصر تشکیل‌دهنده جنگ ترکیبی هستند؛ از ویژگی‌های دشمن در جنگ نرم می‌توان؛ حيله‌گری، دروغ‌پردازی، تحریف، آتّهام، اغراق و بزرگ‌نمایی از مشکلات را نام برد. دشمن از ابزار؛ ایده و فکر متناسب با شرایط، دیده‌بانی، جنگ رسانه‌ای و جنگ شناختی، در جنگ نرم بهره می‌برد. همه فریب‌ها و نیرنگ‌های دشمن برای رسیدن به اهداف ابتدایی مثل تحریف حقایق، اغوای مردم، پنهان کردن چهره واقعی دشمن، خسته کردن مردم، قطع رابطه با گروه مقاومت، و اهداف میانی؛ جلوگیری از پیشرفت، القای ناامیدی، جنگ روانی و متهم کردن ایران، تزلزل ایمان، تسلط بر ایران، است که در نهایت دشمن با این هدف‌ها قصد فروپاشی اقتصادی و فروپاشی نظام را دارد. مقابله با دشمن به اتحاد، تبیین، امیدبخشی، اقتدار نیازمند است؛ همدلی و اتحاد مردم در مواقع حسّاس، عامل موفقیت است. تأکید بر مشترکات یک جامعه و باورهای مذهبی و معنوی در انسجام آن اثرگذار است. از مهم‌ترین مؤلفه‌های اتحاد و انسجام ملی، اشتراکات اعتقادی و باورهای دینی و مذهبی است. بر اساس دعای چهل و نهم؛ امدادهای غیبی، ایستادگی در برابر دشمن، به هم ریختن لشکر دشمن، مهندسی معکوس توطئه از ره‌آوردهای اتحاد است. برای زدودن غفلت از جامعه باید امتیازها و پیشرفت‌ها را تبیین نمود و الطاف الهی را متذکر شد. کسب مؤلفه‌های قدرت باعث اقتدار و عزّت حکومت اسلامی است.

ابتلای جامعه به این نوع جنگ، عدم شناخت درست و پژوهش‌های اندک در این زمینه، ضرورت مسأله و اهتمام به آن را افزایش می‌دهد. ترغیب بر استفاده بیش‌تر و عمیق‌تر از منابع ارزشمند دینی، افزایش بینش و بصیرت جامعه در برابر جنگ ترکیبی دشمن، ایجاد شناخت صحیح و دقیق از مسأله و گسترش پژوهش‌های مشابه در مراکز علمی و پژوهشی؛ از اهداف این نوشتار است. روش جمع‌آوری اطلاعات؛ کتابخانه‌ای و روش پردازش؛ توصیفی، تطبیقی، تحلیلی است.

مفهوم جنگ ترکیبی: برای جنگ ترکیبی معنای توسعه‌یافته مطرح می‌شود که در بحث ما نیز این معنا مقصود است در این معنا که معنای ثانوی جنگ ترکیبی است و از توسعه مصداقی صفت «ترکیبی» به‌منظور اطلاق بر استراتژی‌های غیرنظامی نشأت می‌گیرد، دیگر نمی‌توان جنگ ترکیبی را نام دیگری برای جنگ‌های نامنظم و غیرکلاسیک تلقی کرد. در این معنای ثانوی و توسعه‌یافته، جنگ ترکیبی بر حوزه گسترده‌ای از منازعات دلالت دارد که از میدان نبرد فیزیکی تا فشارهای اقتصادی نظیر تحریم‌های یک‌جانبه و بین‌المللی، تا وجوه گوناگون جنگ نرم و جنگ شناختی اطلاق می‌شود و تمامی این حوزه‌های ممتاز و متمایز را به‌صورت یک پیکره واحد در برمی‌گیرد. به این معنا، جنگ ترکیبی یک پدیده کلان و جامع است که هر صورت و قالبی از منازعه را می‌توان در گستره معنایی آن جای داد. مثلاً منازعات نظامی، اقتصادی، سیاسی، اجتماعی، شناختی، سایبری و... همگی وجوه مختلفی از این پدیدار گسترده و واحد در نظر گرفته می‌شوند (cyberpajoo.com)

مقام معظم رهبری مدظله‌العالی در این زمینه می‌فرماید: «امروز جنگ‌های دنیا جنگ‌های ترکیبی است. می‌دانید؛ جنگ سخت و جنگ نرم و جنگ فکری و جنگ فرهنگی و جنگ با سلاح‌های گوناگون و جنگ شناختی و امثال این‌ها با همدیگر مایه تهاجم به یک ملت یا یک کشور است. بازی‌های جنگ بایستی بتواند همه این لایه‌ها را با شیوه‌های نو، با شیوه‌های روزآمد، ان‌شاءالله تأمین کند (Khamenei.ir).

۲- بسترهای جنگ ترکیبی

سرگرمی‌ها انسان را از اراده جدی دور کرده، او را به‌سختی دل می‌کشاند و در نهایت نافرمانی از دستورات الهی برای او آسان می‌گردد. «إِلْهِي هَدَيْتَنِي فَلَهَوْتُ» بارالها هدایت‌م فرمودی ولی به کارهای پوچ پرداختم، «وَوَعظت ففَسوت» و پندم دادی اما

سنگدل شدم، «وَ أُولَئِكَ الْأَجْمِلُ فَعَصَيْتُ» (علی بن الحسین، ۱۳۷۶) و بهترین نعمت به من دادی و نافرمانی کردم. امام سجّاد علیه‌السلام سرگرمی، دل‌سختی و نافرمانی را از بسترهای جنگ ترکیبی برمی‌شمرد. این سه به صورت سه مرحله انسان را مهیای جنگ ترکیبی می‌کنند؛ اگر کسی سرگرمی‌ها را مراقبت نکند و لذّات را مقدّم بدارد و به خود نیاید؛ دل‌سخت می‌گردد و لذّات معنوی از او گرفته می‌شود و اگر در این مرحله خود را درمان نکند به‌آسانی حریم را می‌شکند و از دستورات و نواهی الهی می‌گریزد.

۱-۲- سرگرمی

«إِلَهِي هَدَيْتَنِي فَلَهَوْتُ» (علی بن الحسین، ۱۳۷۶) خداوند به وسیله فرستادگانش و کتاب‌های آسمانی‌اش، راه را از بی‌راهه و مسیر رشد و سعادت را از مسیر سقوط و نگون‌بختی جدا کرد و به انسان نشان داد. اما انسان به خاطر دست‌یابی به لذّات‌های زودگذر به سرگرمی‌های دنیوی دل‌خوش کرد و از حق بازماند. و بستر طمع‌ورزی دشمن برای هجوم و تسلّط را فراهم آورد. دقّت در معنای «لهو» و تبیین مصادیق عینی آن، باعث شناخت درست از مسأله می‌شود و توجّه به موارد آن می‌تواند هوشیاری و بیداری انسان در برابر تهاجمات را افزایش دهد و از زمینه‌سازی برای جنگ ترکیبی بازدارد.

«لهو» یعنی؛ تمایل نشان دادن و لذّت بردن از چیزی که فاعلش، نتایج و اهدافی را برای آن در نظر نگرفته است. (مصطفوی، ۱۳۶۸) این ماده به همراه دیگر مشتقاتش، بیش از سی بار در قرآن کریم استعمال شده و موارد به‌کارگیری آن در گفتار، رفتار، قلب، دنیا، اموال و دین بوده است. همه انواع و مراتب «لهو» در دورکردن از حق و سست‌نمودن اراده مشترکند «اللَّهُ يُفْسِدُ عَزَائِمَ الْجِدِّ» (تمیمی، ۱۴۱۰) هر دو معلول یک علّتند و از یک فساد متورّمند؛ هر دو از آثار زوال عقلند «من کثر لهو قلّ عقله.» (تمیمی، ۱۴۱۰) وقتی با انواع گوناگون سرگرمی‌ها، عقل از میان برود، اندیشه در امور، اندک می‌شود؛ شهوت و غضب غلبه پیدا می‌کند و با کنار زدن فطرت، نفس ملهمه و لوّامه و اسارت عقل، نفس تصمیم‌ساز می‌گردد. و عقل را برای حق نشان دادن خود، به بردگی می‌گیرد. عقل توجیه‌گر، مهیای قربانی شدن در جنگ شناختی است. مقام معظم رهبری مدظله‌العالی درباره دل‌بستگی به دنیا را از دشمنان درونی دانسته به پیامدهای منفی آن اشاره می‌کنند: «من دشمن درونی را در سه چیز خلاصه می‌کنم... یکی از آن‌ها دنیاطلبی است؛ یعنی مزه دنیا را با حرص و ولع، در دهان مزّمه کردن و چرب و شیرین دنیا را قدر دانستن! هر دستگامی که مردم را به دنیاطلبی سوق بدهد و آن‌ها را تشویق به بهره‌مندی شخصی و التذاذطلبانه از دنیا بکند، به نظر من کمک به آسیب‌های انقلاب و ضربه خوردن به انقلاب می‌کند... غرض و مراد ما، دل سپردن به دنیاست که البته مقدار زیادی از مشکلات ما ناشی از این مسأله است! ... همه باید مواظب باشند که به دام تکلفات و تعینات زندگی نیفتند و در اشرافی‌گری و این‌ها غرق نشوند. زینت دنیا را به قدری که خدای متعال قرار داده و مباح است، برای همه کس بخواهند. البته «المال و البنون زينة الحيوه الدنيا»، هیچ ایرادی ندارد. نه مال ایراد دارد، نه فرزندان ایراد دارد، نه مقام؛ لیکن غرق شدن در این‌ها، عمده‌کردن و هدف‌قرار دادن این‌ها و خود را در تکلیفات و تعینات زندگی، منحصر کردن است که آسیب می‌زند.» (Khamenei.ir).

۲-۲- دل‌سختی

«وَ وَعَظْتَ فَفَسَوْتُ» (علی بن الحسین، ۱۳۷۶) و پندم دادی اما سنگدل شدم.

سختی همراه با مهابت و استواری را قساوت می‌گویند این واژه در مقابل «لینه» به معنای نرمی است. قساوت در امور مادی و معنوی استعمال می‌شود.. (مصطفوی، ۱۳۶۸) دل‌سختی در قرآن کریم به سنگ تشبیه شده چون مثل آن سرسخت است و نفوذ در آن بسیار دشوار است. «ثُمَّ قَسَتْ قُلُوبُكُمْ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَهِيَ كَالْحِجَارَةِ أَوْ أَشَدَّ قَسْوَةً» (بقره، ۷۴) انسان‌هایی که به ذکر و یاد خدا مشغولند دل‌هایشان در اثر یاد خدا نرم است «ثُمَّ تَلَيْنُ جُلُودَهُمْ وَ قُلُوبَهُمْ إِلَى ذِكْرِ اللَّهِ» (زمر، ۲۳) همان‌گونه که در آغاز بحث گفته شد دل‌سختی مرحله پسا سرگرمی و از آثار لهو است. این دو اثر، ملازم همند هر جا دل‌سختی باشد نفاق است و دورویی نشانه دل‌سختی است. سنگ‌دلی مانع درک معارف و لذّات معنوی است و انسان دل‌سخت برای به‌دست آوردن خوشی‌های مادی در سایه معنویات و دین قدم برمی‌دارد تا از آثار مادی عبادات محروم نگردد بنابراین چهره نفاق از او جدا نمی‌شود. در روایت از امام صادق علیه‌السلام نقل شده که حضرت فرمودند: امور لهو، قساوت قلب و نفاق را به‌جامی‌گذار «فَإِنَّ الْمَلَأِي تُوْرَثُ قَسَاوَةَ الْقَلْبِ

و تَوْرُثُ النَّفَاقِ». (عده‌ای از علما، ۱۳۶۳).

تضرّع عندالله برای این است که دل خودمان را نرم کنیم؛ دل خودمان را نجات بدهیم از قساوت؛ این مایه نجات است. اگر دل از حالت قساوت خارج شد و نرم شد، نورانیت پیداخواهد کرد. این نورانیت دل است که راه‌ها را به روی انسان باز می‌کند، به انسان امید می‌بخشد، به انسان تلاش می‌بخشد، انسان را در راه‌های صحیح و درست هدایت می‌کند. تقوا وقتی بود، خدای متعال هدایتش را به انسان عنایت می‌کند. این تقوا ناشی از همان نرمش دل و لطافت دل و نورانیت دل است؛ اصل قضیه این است (Khamenei.ir).

۳-۲- نافرمانی

«وَأَبْلَيْتَ الْجَمِيلَ فَعَصَيْتُ» (علی بن الحسین، ۱۳۷۶) و بهترین نعمت به من دادی و نافرمانی کردم. مقصود از آزمون زیبا، نعمت و عطای زیبایی خداست وقتی خداوند بنده‌اش را با خیر بیاماید، یعنی با سختی‌ها و گرفتاری‌ها همراه نباشد شکر او را محک می‌زند و درجات سپاسگذاری‌اش را تعیین می‌کند. (کبیرمدنی، ۱۴۰۹) «وَأَبْلَيْتَ الْمُؤْمِنِينَ مِنْهُ بَلَاءً حَسَنًا» (انفال، ۱۷) این آیه شریفه بعد از بیان نعمت امنیّت و غلبه بر دشمنان ذکرشده است. «انما فعل ذلك لمصالح عظيمة و ليبلي المؤمنين» اگر خداوند ایشان را کشت و سنگ‌ریزه به‌سویشان پاشید برای مصالحی بود که در نظر داشت، و برای این بود که مؤمنین را به‌نحو شایسته‌ای امتحان کند (اگر بلاء را به معنای امتحان بگیریم) و یا به مؤمنین نعمت شایسته‌ای ارزانی بدارد که عبارت است از نابودی دشمنان و اعلاء کلمه توحید به دست ایشان و بی‌نیاز شدن آنان از راه به دست آوردن غنیمت» (طباطبایی و موسوی، ۱۳۷۴)۰

گاهی خداوند با شر انسان را مورد امتحان قرار می‌دهد «وَنَبَلُّوكُمْ بِالْأَشْرِّ وَالْأَخْيَرِ فِتْنَةً» (انبیاء، ۵) در این صورت صبر و تحمل او اندازه گرفته می‌شود. (کبیرمدنی، ۱۴۰۹) «عصیان»، به معنای خروج از طاعت است. (مصطفوی، ۱۳۶۸) از بندگی و پیروی دستورات و آموزه‌های دینی، بیرون برود.

تشکیل نظام سیاسی مبتنی بر توحید و قوانین الهی و بهره‌مندی از ولایت، از زیباترین نعمت‌های خداوند است نعمتی که عزّت، اقتدار، استقلال، آزادی معنوی، مردم‌سالاری دینی، پیشرفت علمی و فن‌آوری، ایستادگی در برابر زورگویان و زیاده‌خواهان، خارج شدن از استعمار مستکبران، کسب جایگاه‌های رفیع در جوامع بین‌المللی را به ارمغان آورده است. گاهی انسان در اثر غفلت، دچار ناسپاسی نسبت به این نعمت بزرگ می‌شود و آن را کوچک می‌شمرد و گاهی مورد اهانت قرار می‌دهد و بزرگی آن را می‌شکند و در برابر قوانینش تواضع نمی‌کند. نافرمانی و ناسپاسی در نعمت‌ها الهی به‌ویژه نعمت برخورداری از حکومت اسلامی زمینه نفوذ دشمن و توطئه و طرّاحی نقشه‌های شوم را فراهم می‌کند. خداوند در قرآن کریم داستان تلخ گوساله سامری را برای عبرت‌پذیری بیان می‌فرماید، مردم جامعه در اثر ناسپاسی و تخلف از فرامین جانشین حضرت موسی علیه‌السلام، و نفوذ دشمن و حيله و مکر و استفاده از ابزار روز، دچار انحراف شدند. و علاوه بر نافرمانی از رهبر جامعه، باورهای خود را نیز از دست دادند و مسیر نادرست را پیمودند: «وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ» (نساء، ۱۴) ششمین امام معصوم علیه‌السلام، پیروی و مجاهدت را برای عمومی بزرگوارشان آزمون حسن برمی‌شمردند: «كَانَ عَمَّا الْعَبَّاسِ نَافِذِ الْبَصِيرَةِ، صَلْبِ الْإِيمَانِ، جَاهِدِ مَعَ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، وَابِلِي بَلَاءَ حَسَنًا، وَ مَضَى شَهِيدًا». عمومی گرانقدرم، عباس، انسانی هوشمند و ژرفنگر و آراسته به ایمانی آگاهانه و استوار و عمیق بود؛ به همراه حسین علیه‌السلام دلیرانه مبارزه کرد و در آزمون سخت زندگی سرفراز و سربلند سر بر آورد و پس از جهادی سترگ و شجاعانه، جان را در راه خدا هدیه کرد (ابن‌نما، ۱۳۸۰).

«در دعای صحیفه سجادیه می‌فرماید: «فَالْوَيْلُ الدَّائِمُ لِمَنْ اغْتَرَّ بِكَ» خدایا! مصیبت دائمی برای آن کسی است که به تو غرّه بشود. این غرّه شدن به خدا، همان بلایی است که بر سر بنی‌اسرائیل آمد. خدای متعال آن‌ها را ملت برگزیده قرار داده بود؛ اما چون به خدا غرّه شدند و وظایف خودشان را انجام ندادند، خدای متعال درباره آن‌ها فرمود: «ضَرَبْتُ عَلَيْهِمُ الدَّلَّةَ وَ الْمَسْكَنَةَ» (بقره، ۶۱) آن‌ها همان‌هایی هستند که خدای متعال در چند جای قرآن تصریح کرده که من این‌ها را مردمان برگزیده قرار دادم؛ «وَأَنْتَ فَضَّلْتَكُم عَلَى الْعَالَمِينَ» (بقره، ۴۷)؛ اما همین‌ها با عمل بد خود کاری کردند که خدای متعال درباره آن‌ها فرمود: «ضَرَبْتُ عَلَيْهِمُ الدَّلَّةَ وَ الْمَسْكَنَةَ وَ بَاوَأُوا بَغْضَبِ مِنَ اللَّهِ»، و مورد خشم الهی قرار گرفتند. غرّه شدن به خدا، این چیزها را دنبال خودش

دارد. بایستی به خودمان، دلمان و جانمان و به شستشوی روانی خودمان بپردازیم و وظایف سنگین، ما را غافل نکنند... «و اذ تأذَن رَّبِّكُمْ لَأَنْ شُكِرْتُمْ لِأَزِيدَتْكُمْ» (ابراهیم، ۷) خیلی آیه مهمی است؛ هم تشویق است، هم تهدید است. اگر شکر کردید، ازدیاد نعمت دنبالش هست و برکات الهی پی‌درپی خواهد رسید؛ اگر کفران کردید، عذاب خدا دنبالش است... به نظر من اولین نعمتی که باید امروز ما خدا را به خاطر آن شکر کنیم، عزت و استقلال ملی است... امروز هیچ قدرتی در دنیا نمی‌تواند ادعا کند که بر نظام سیاسی کشور ما حاکم است و اشاره، تصریح، نهیب یا تهدید او می‌تواند اثری بر روی تصمیم‌گیری‌های ما بگذارد. نعمت بزرگ دیگری که امروز در کشور ما وجود دارد، شکوفایی استعدادهاست (Khamenei.ir).

۳- عناصر جنگ ترکیبی

تهدید نظامی، عنصر ایجادکننده رعب و وحشت در بین افراد سست است که غالباً به خاطر ترس از جان و حفظ مال، اثرگذار است. فشار اقتصادی بر جامعه، ترس ناشی از تهدید به جنگ را افزایش می‌دهد، روح و روان مردم با دیپلماسی فریبنده دشمن به هم می‌ریزد. عده‌ای از آن‌ها گول وعده‌های دروغین را خورده، حکومت را به کنار آمدن و پای میز مذاکره نشستن وامی‌دارند و گروهی دیگر سردرگم شده و دچار تحیرند؛ با تناقض روبرو شده‌اند لکن دشمن با جنگ نرم و امپراتوری رسانه‌ای خود می‌تواند معادلات را به نفع خود رقم بزند و این افراد را با شایعات و شبهات به سمت بی‌اعتمادی به حکومت بکشاند تا افراد فریب‌خورده احساس کنند آن‌چه واقعیت دارد دیپلماسی منفعلانه و خیرخواهانه دشمن است نه تهدید نظامی و تحریم اقتصادی! و درنهایت تهدید و تحریم را ادعا و دروغ حکومت به مردم جا بزنند. «امروز جنگ‌های دنیا جنگ‌های ترکیبی است. می‌دانید؛ جنگ سخت و جنگ نرم و جنگ فکری و جنگ فرهنگی و جنگ با سلاح‌های گوناگون و جنگ شناختی و امثال این‌ها با همدیگر مایه تهاجم به یک ملت یا یک کشور است. بازی‌های جنگ بایستی بتواند همه این لایه‌ها را با شیوه‌های نو، با شیوه‌های روزآمد، ان‌شاءالله تأمین کند.» (Khamenei.ir).

۳-۱- تهدید نظامی

دشمن در اوج قدرت و توانایی بالای نظامی با آمادگی کامل و تجهیزات به‌روز، نزدیک مرزها به تهدید جامعه اسلامی روی آورده است. «فَكَمْ مِنْ عَدُوٍّ انْتَضَىٰ عَلَيَّ سَيْفَ عَدَاوَتِهِ، وَ شَحَذَ لِي ظَبْئَهُ مُدْيَتِهِ، وَ أَرْهَفَ لِي سَبَابَ حَدِّهِ.» پس چه بسا دشمنی که شمشیر دشمنی‌اش را بر من برهنه نموده، و دم تیغش را علیه من تیز کرده، و سرنیزه‌اش را به قصد حمله بر من تند ساخته است. و در کمین نشسته و منتظر فرصت مناسب برای حمله است: «وَ أَضْبَأُ إِلَىٰ إِضْبَاءِ السَّبْعِ لِطَرِيدَتِهِ انْتِظَارًا لِانْتِهَارِ الْفُرْصَةِ لِفَرِيَسَتِهِ» (علی بن الحسین، ۱۳۷۶) و چون درنده‌ای که به انتظار به دست آوردن فرصت برای شکارش کمین نماید در کمین من نشسته است.

تعبیر به شمشیر و سرنیزه لطیف است؛ شاید امروز مصداق شمشیر، سلاح‌های نزدیک‌برد باشد و سرنیزه بر سلاح‌های دور‌برد منطبق گردد. یعنی دشمن برخی از سلاح‌ها را تالاب مرز آورده و موشک‌های خود را در نقطه دوردست آماده شلیک کرده است. انسان چون خود را دوست می‌دارد نسبت به حفظ جان از هر تلاشی فروگذار نیست حتی از اموال فراوان برای نگهداری آن می‌گذرد. وقتی ترس بیش‌تر می‌شود که دنیاگرایی و وابستگی به آن، باورهای دینی از جمله پایداری و جهاد و شهادت را سست نموده و او را به ورطه هلاکت رسانده باشد «تَفَحَّمْتُ أُوْدِيَةَ الْهَلَاكِ، وَ حَلَلْتُ شِعَابَ تَلْفٍ، تَعَرَّضْتُ فِيهَا لِسَطَوَاتِكَ وَ بِحُلُولِهَا عُقُوبَاتِكَ.» (علی بن الحسین، ۱۳۷۶) خود را به وادی‌های هلاکت افکنده‌ام و به درّه‌های تباهی وارد شده‌ام و با ورود در آن در معرض قهر تو قرار گرفته‌ام، و با فرود آمدن در آن با عقوبتت روبرو شده‌ام.

۳-۲- تحریم اقتصادی

«وَ دَافَ لِي قَوَائِلَ سُمُومِهِ، وَ سَدَّدَ نَحْوِي صَوَائِبَ سِهَامِهِ، وَ لَمْ تَنْمِ عَنِّي عَيْنُ حِرَاسَتِهِ، وَ أَضْمَرَ أَنْ يُسُومِنِي الْمَكْرُوهَ، وَ يَجْرِعَنِي زُعَاقَ مَرَارَتِهِ.» (علی بن الحسین، ۱۳۷۶) و زهرهای کشنده‌اش را به آشامیدنیم آمیخته، و مرا آماج تیرهای خود نموده، و دیده مراقبتش از من نخفته، و تصمیم گرفته که به من زبانی رساند، و از آب ناگوار و تلخش به من بچشاند.

این تعابیر بیش‌تر به فشارها و تحریم‌های اقتصادی منطبق است. تهدید نظامی آمیخته با محدودیت‌های اقتصادی؛ فشار روحی و روانی را چند برابر می‌کند. «دشمن خبیث از این تحریم‌ها که همه ملت را نشانه گرفته اهداف مختلفی دارد... با این‌که تحریم یک جنایت بزرگ است اما مردم به‌ویژه جوانان، مسئولان، دانشمندان و فعالان سیاسی از این موضوع برای افزایش اتکاب‌نفس ملی استفاده کردند.» (Khamenei.ir). به اذعان آشکار و پنهان بسیاری از مسئولان سیاسی کشورهای گوناگون، اگر تحریم‌ها و فشارهای کنونی بر ضد ملت ایران، علیه هر کشور دیگری اعمال می‌شد، آن کشور منهدم می‌شد اما جمهوری اسلامی ایران مقاوم و استوار ایستاده است (Khamenei.ir).

۳-۳- دیپلماسی فریبنده

دشمن در کنار تهدیدهای نظامی و فشارهای اقتصادی از دیپلماسی فریبنده و دغل‌کارانه، غفلت نمی‌ورزد. دست‌دادن او با حيله و نیرنگ همراه بوده و در جهت کسب منافع خود و آسیب‌زدن به طرف مقابل است. به فرموده امام سجاد علیه‌السلام «وَهُوَ يَظْهَرُ لِي بِشَاشَةِ الْمَلَقِ، وَ يَنْظُرُنِي عَلَى شِدَّةِ الْحَقِّ» (علی بن‌الحسین، ۱۳۷۶) درحالی‌که خوش‌رویی چابک‌پوشی را برایم اظهار می‌کرد، و با شدت خشم مرا می‌پایید. «ملق» به معنای تهی است. وقتی دست‌خالی باشد و یا لباس از کثیفی و نجاست به دور باشد، «ملق» اطلاق می‌شود. در آیه شریفه: «وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ خَشْيَةَ إِمْلَاقٍ» مقصود از «املاق» خالی شدن دست از مال است. مفاهیمی از قبیل: نرمی، ابراز دوستی، خوار نشان دادن، درخواست، نیاز، تضرع از آثار این واژه است. (مصطفوی، ۱۳۶۸) «حنق» به معنای شدت خشم است. (فراهیدی، ۱۴۰۹) «شده الحنق» یعنی با نفرت و خشم فراوان. معنای دعا چنین می‌شود؛ دشمن با روی بشاش، دست‌خالی از توطئه و نیرنگ را نشان می‌دهد تا اعتماد را جلب نماید لکن عمق نگاه او با نفرت فراوان آمیخته است.

«آمریکائی‌ها برخلاف اظهار دوستی‌های ظاهری به ملت ایران، از اوایل سال گذشته تحریم‌های شدید و گسترده نفتی و بانکی را برضد ایران آغاز کردند و اصرار دارند که باوجود این اقدامات خصمانه، دشمن تلقی نشوند. رهبر انقلاب اسلامی این سیاست را ادامه همان سیاست "پنجه چدنی زیر دستکش مخملی" دانستند و گفتند: آن‌ها برخلاف این ظاهر فریبی‌ها، حرکت برنامه‌ریزی‌شده‌ای را آغاز کردند و انتظار داشتند بعد از چند ماه، ملت ایران تسلیم زورگویی آن‌ها شود و دست از فعالیت‌های فزاینده علمی خود بردارد. (Khamenei.ir) مذاکره در زیر شبح تهدید معنایی ندارد و ملت ایران مذاکره زیر سایه تهدید را برنمی‌تابد. دوشنبه (Khamenei.ir) یکی از مسئولان آمریکایی در مذاکرات از تنفر از جنگ گفته و حتی گریه کرده است، عده‌ای ساده‌لوح ممکن است این قضیه را باور کنند اما حمایت بی‌دریغ و کمک‌های بی‌وقفه آمریکا به رژیم جنایتکار، قصاب و آدم‌کش صهیونیستی و حمایت آن‌ها از جنایاتی که در حق مردم یمن می‌شود، ماهیت واقعی آن ادعا و آن گریه را برملا می‌کند (Khamenei.ir).

۳-۴- جنگ نرم

دشمن در جنگ نرم اوصاف و ویژگی‌هایی دارد و برای پیکار از ابزار موردنیاز و متناسب با اهداف تعیین‌شده، استفاده می‌کند.

۳-۴-۱- ویژگی‌های دشمن در جنگ نرم

حيله‌گری، دروغ‌پردازی، تحریف، اتهام، اغراق و بزرگ‌نمایی از مشکلات از ویژگی‌های دشمن در جنگ نرم است. «وَكَمْ مِنْ بَاغٍ بَغَائِي بِمَكَائِدِهِ» (علی بن‌الحسین، ۱۳۷۶) و چه‌بسا متجاوز می‌کند که با حيله‌های خود دربارهم ستم کرده است. «دشمن سعی می‌کند در مورد نقاط ضعف ما اغراق‌گویی کند، نقاط قوت ما را بپوشاند؛ نباید بگذاریم، ما نباید به دشمن در این زمینه کمک کنیم» (Khamenei.ir).

۳-۴-۲- ابزار جنگ نرم

دشمن از همه ابزار برای جنگ نرم بهره می‌برد آن‌چه در دعای چهل و نهم می‌توان در این راستا استفاده کرد عبارتند از: ایده و فکر متناسب با شرایط، دیده‌بانی، جنگ رسانه‌ای و جنگ شناختی. «جمهوری اسلامی امروز طرف یک مبارزه وسیع و عظیمی در سطح جهانی است؛ یک مبارزه جدی که یک‌طرف آن، نظام جمهوری اسلامی است، یک‌طرف جبهه کفر و ظلم و استکبار است؛ جمهوری اسلامی امروز درگیر یک چنین مبارزه عظیم و وسیعی است.» (Khamenei.ir).

۱-۲-۳- ایده و فکر: در جنگ‌ها داشتن نقشه و طرح عملیات بسیار مهم است استفاده از افراد کارکشته و متبحر در برنامه‌ریزی منسجم و ارائه نقشه جامع الاطراف برای هدف‌های مشخص جهت اثربخشی و گرفتن نتیجه حائز اهمیت است. نقشه‌های فراوان و از پیش تعیین‌شده با در نظر گرفتن همه احتمالات و شرایط گوناگون و متغیرها، می‌تواند جنگ پخته و تمام‌عیار را به نمایش بگذارد. «نَصَبَ لِي شَرَك مَصَايِدِه» (علی بن الحسین، ۱۳۷۶) و دام‌های شکارش را برایم پهن کرده است. شبهه‌افکنی، القای ناامیدی، ترورشخصیت، سست کردن باورهای دینی، اختلاف‌افکنی، تهاجم فرهنگی، ترویج فرهنگ غربی و... از دام‌های دشمنان در جنگ نرم است. «امروز میدان رزم میدان رزم قدرت نرم است و قدرت نرم دشمن شبهه‌پراکنی است. «شبهه‌پراکنی» یعنی چه؟ یعنی ما یک ملت داریم که این ملت آمدند با اعتقاد و ایمان کامل پای انقلاب ایستادند، جان دادند، زحمت کشیدند، خودشان را به‌زحمت انداختند، انقلاب را به پیروزی رساندند، بعد هشت سال در یک جنگ تحمیلی ایستادگی کردند، بعد هم در مقابل فتنه‌هایی که تا امروز وجود داشته ایستاده‌اند، هر جا لازم بوده حضور پیدا کرده‌اند؛ مردم این جوری هستند دیگر؛ خب حالا اگر چنانچه دشمن بخواهد این دژ مستحکم را از بین ببرد یا رخنه در آن ایجاد کند، باید چه کار کند؟ باید در این ایمان خدشه کند، باید در این ایمان مناقشه کند؛ این با شبهه‌افکنی به وجود می‌آید. شبهه را دست‌کم نباید گرفت. بودند افرادی که در مقابل نیزه و شمشیر ایستادند، در مقابل شبهه و تردید زمین افتادند، نتوانستند بایستند؛ دیدیم ما افراد این جوری را. در میدانهای نبرد با قدرت، با شجاعت ایستادگی کردند اما یک شبهه‌ای برایشان پیش آمد، نتوانستند حل کنند، زمین خوردند؛ شبهه این جوری است (Khamenei.ir).

۲-۲-۳- دیدبانی: زیرنظرگرفتن تغییرات، تحرکات و فعل و انفعالات در کنش‌گری‌ها و اقدامات عملیاتی متناسب با اهداف امری لازم و ضروری است. کاری که دشمن به‌خوبی از پس آن برآمده است. با گماشتن نیروهای زبده از بیرون و درون به دنبال شناسایی دقیق آسیب‌ها و مسائل حاشیه‌ساز است تا بتواند به آن‌ها دامن بزند. و به اهداف خود نزدیک شود. «و وَكَلَّ بِي تَفَقَّدَ رِعَايَتِهِ» (علی بن الحسین، ۱۳۷۶) و همت خود را بر زیر نظر داشتن من گماشته است. در این قسمت باید هوشیار بود و مرزبندی‌ها را صریح و شفاف مشخص نمود «اگر مرزبندی با دشمن نبود و مرز، برجسته نبود، عبور از این مرز ممکن می‌شود... وقتی که مرز روشن نبود، دشمن می‌تواند نفوذ کند، می‌تواند خدعه کند، می‌تواند فریبنده عمل بکند، می‌تواند بر فضای مجازی مسلط بشود. اگر مرز با دشمن روشن بود، تسلط او بر فضای مجازی، بر محیط فرهنگی به این آسانی نخواهد بود (Khamenei.ir).

۳-۲-۳- جنگ رسانه‌ای: رسانه، از مهم‌ترین و اثرگذارترین ابزار جهانی است. امروزه روش‌های گوناگونی برای تهدید وجود دارد که رسانه به‌خاطر فراگیری و ویژگی‌های خاص‌اش، جای جنگ سخت را گرفته و به‌راحتی مهره‌های مسئولیتی و حتی حکومت‌ها را جابه‌جا می‌کند. رسانه‌های مجازی و شبکه‌های اجتماعی به‌صورت خاص در این فضا جنگ نابرابری را به راه انداخته‌اند. دشمن با روش‌های پیچیده و ابزار به‌روز وارد میدان نبرد شده است و با دروغ، افترا، نیش زبان، تقطیع کلیپ‌ها و فتوشاپ عکس‌ها، آبروی حکومت‌ها و شخصیت‌ها را هدف قرار داده و افکار عمومی را علیه آنان برآشفته‌اند. «و سَلَقْنِي بِحَدِّ لِسَانِهِ وَ جَعَلَ عَرَضِي غَرَضًا لِمَرَامِيهِ» و با نیش زبان مرا اذیت کرد و آبرویم را آماج تیر حسادت کرد. «امروز بیشترین تحرک دشمنان ما علیه ما بیش از تحرکات امنیتی و اقتصادی، تحرکات تبلیغاتی و جنگ نرم و تبلیغات رسانه‌ای است؛ برای این که بر افکار عمومی مردم مسلط بشوند مبالغه‌ها هنگفت هزینه می‌کنند، کارهای بسیار انجام می‌دهند؛ فکرهای بسیاری را در مجموعه‌های فکری برای این کار استخدام می‌کنند تا بتوانند با جنگ روانی، با تبلیغات گوناگون، افکار عمومی کشورها را -از جمله بیشتر از همه امروز کشور ما را که هدف سوءنیت قدرت‌های بزرگ است- قبضه کنند و در اختیار بگیرند. وقتی افکار عمومی یک ملت در اختیار بیگانه قرار گرفت، حرکت آن ملت هم طبعاً طبق میل آن بیگانه پیش خواهد رفت. کار تبلیغاتی کار مهمی است؛ ما در این زمینه ضعف داریم (Khamenei.ir).

بعضی از این هجمه‌ها ناشی از حسادت نسبت به پیشرفت‌های چشم‌گیر حکومت اسلامی بوده که دشمن تاب دیدن آن را نداشته و از آشفتگی، حقد و کینه؛ دست به هر کار و روشی برای برهم زدن نظم، اقتدار و انسجام ملی زده است. «و كَمْ مِنْ حَاسِدٍ قَدْ شَرِقَ بِي بَعْضَتِهِ، وَ شَجِي مِينِي بَعْظِهِ» و چه‌بسا حسودی که به سبب من اندوه گلوگیرش شد، و شدت خشم همچون استخوان در گلویش گیر کرد. «حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، تحریف واقعیات را خط ثابت تبلیغاتی رسانه‌های غربی در طول چهل‌ویک سال

گذشته خواننده و خاطرنشان کردند: در این خط تبلیغاتی، نقاط قوت به‌طور کلی انکار و یا در مورد آن سکوت می‌شود اما اگر نقطه ضعفی باشد، ده‌ها و حتی صدها برابر بزرگنمایی می‌شود (Khamenei.ir).

۴-۲-۳- جنگ شناختی: دشمن نقص‌ها و کاستی‌ها را برجسته می‌کند تا مخاطب را نسبت به حکومت و مسئولان نظام، دلسرد کند. با دروغ‌پردازی‌های متنوع و مداوم، و آمیختن حق و باطل، القای شبهات عوام‌فریبانه درصدد ایجاد تردید در بین مردم است تا در مراتب بعدی شناخت آنان را تغییر بدهد. «برای این که بر افکار عمومی مردم مسلط بشوند مبالغ هنگفت هزینه می‌کنند، کارهای بسیار انجام می‌دهند؛ فکرهای بسیاری را در مجموعه‌های فکری برای این کار استخدام می‌کنند تا بتوانند با جنگ روانی، با تبلیغات گوناگون، افکار عمومی کشورها را قبضه کنند و در اختیار بگیرند. وقتی افکار عمومی یک ملت در اختیار بیگانه قرار گرفت، حرکت آن ملت هم طبعاً طبق میل آن بیگانه پیش خواهد رفت. ۱۲/۰۵/۱۴۰۰ آن‌ها به تدریج فهمیده‌اند که علت ایستادگی ملت، باورها و اعتقادات دینی است به همین علت، امروز با ابزارهای جدید، این اعتقادات و ارزش‌ها را آماج حمله قرار داده‌اند (Khamenei.ir).

دشمن در این مسیر از همه روش‌ها بهره‌مند شده و حتی از عیوب و کاستی‌های خود غفلت ورزیده و نواقص حکومت اسلامی را برجسته می‌کند. «وَ وَحَرْنِي بِقُرْفِ عُيُوبِهِ» و مرا به عیوب خودش طعنه زد. مشکلات دشمن بسیار بزرگ و غیرقابل مقایسه با مشکلات ایران است. امام خامنه‌ای با برشمردن مصادیقی از مشکلات امروز آمریکا مثل فاصله طبقاتی عجیب، تبعیض نژادی، مشکلات اقتصادی و بیکاری‌های گسترده، مشکلات مدیریتی در قضیه کرونا و مدیریت اجتماعی ضعیف که منجر به بی‌رحمی و قتل و شکنجه به دست پلیس آمریکا می‌شود. (Khamenei.ir).

حکومت‌های مدّعی دموکراسی دچار اختلافات و هنجارهای اجتماعی و مشکلات متعدد سیاسی هستند و مسائل مبتلابه و معضلات خود را به جامعه اسلامی نسبت می‌دهند. «قَلَدْنِي خِلَالاً لَمْ تَزَلْ فِيهِ» و مسائلی بر من بست که دائم در خودش بود. «اروپایی‌ها هم دائماً در حال موضع‌گیری بر ضد ایران هستند. آن‌ها درحالی‌که خودشان بیشترین دخالت‌های نادرست را در مسائل منطقه دارند، به ما می‌گویند در منطقه دخالت نکنید و درحالی‌که انگلیس و فرانسه دارای موشک‌های مخرب اتمی هستند و آلمان نیز در این مسیر قرار دارد، به ما می‌گویند موشک نداشته باشید... به شما چه ربطی دارد؟ شما اول خودتان را اصلاح کنید و بعد اظهار نظر کنید (Khamenei.ir).

دولت‌های متخاصم از پیشرفت‌های جامعه و حکومت اسلامی باخبرند و از غفلت و سطحی‌نگری مردم استفاده نموده و از دسیسه‌ها و حیل‌های بی‌امان دست نمی‌کشند؛ تبلیغات گسترده بر ناکامی و ناتوانی افراد جامعه و متولیان امر موجب خودتحقیری بخشی از جامعه شده است. «وَ وَحَرْنِي بِكَيْدِهِ» و از روی نیرنگ بر من خرده گرفت. «دشمن روی ناکامی‌های ما تبلیغات می‌کند، جنگ روانی می‌کند، روی آن‌ها تکیه می‌کند؛ ناکامی‌ها را چند برابر بزرگ‌تر از آن مقداری که هست نشان می‌دهد. البته پیشرفت‌ها و بسامانی‌ها را مطلقاً نشان نمی‌دهد و به آن‌ها اشاره‌ای نمی‌کند و عمداً پیشرفت‌ها را کتمان می‌کند؛ این برای آن است که جوان‌های ما را ناامید کنند، این برای آن است که مردم ما را نسبت به آینده بدبین کنند؛ باید به این توجه داشت (Khamenei.ir).

۴- اهداف جنگ ترکیبی

همه فریب‌ها و نیرنگ‌های دشمن برای رسیدن به اهدافی است که از پیش تعیین شده و ابزار و بودجه‌های سرسام‌آور مالی برای آن گماشته شده است. «وَ قَصَدْنِي بِمَكِيدَتِهِ» و با فریبش آهنگ من نمود. و قصد نابودی مرا کرد. موخّذ واقعی در چنین شرایطی، استغاثه‌کنان به‌سوی پروردگار رحیم پناه می‌برد و از سایه امنیت او بهره‌مند می‌شود. «فَنَادَيْتُكَ - يَا إِلَهِي - مُسْتَعِيثًا بِكَ، وَانْقَاءً بِسُرْعَةِ إِجَابَتِكَ، غَالِمًا أَنَّهُ لَا يَضْطَهُدُّ مَنْ أُوِيَ إِلَى ظِلِّ كَنَفِكَ، وَ لَا يَفْرُغُ مَنْ لَجَأَ إِلَى مَعْقِلِ انْتِصَارِكَ، فَحَصَّنْتَنِي مِنْ بَأْسِهِ بِقُدْرَتِكَ». آنگاه -ای خدای من- فریادخواهانه تو را صدا زدم، در حالی که به سرعت مستجاب‌شدن دعا اطمینان داشتیم، و آگاه بودم که هرکس در سایه حمایتت جا گرفت ستم نبیند، و هر که به پناهگاه انتقام تو پناه برد او را وحشتی نباشد، و تو مرا به قدرت خود از شر او نگاهداشتی.

امام زین‌العابدین علیه‌السلام در این فراز از صحیفه، هدف نهایی دشمن را دست‌یابی به خود فرد، ذکر فرموده است یعنی؛

دشمن تصمیم بر کشتن و نابودی دارد. با توجه به سخنان رهبر عزیز، اهداف دشمن را می‌توان به سه هدف؛ ابتدائی، میانی و نهایی تقسیم کرد.

۱-۴- اهداف ابتدائی

مقصود از اهداف ابتدائی، دستیابی دشمن به مقدماتی است که زمینه تسلط بر مردم را فراهم نماید و بستر دلسردی نسبت به حکومت ایجاد گردد.

۱-۴-۱- تحریف حقایق

رهبر انقلاب اسلامی با تأکید بر این که به موازات جریان تحریم، یک جریان «تحریف حقایق» و واژگون نشان دادن واقعیات هم وجود دارد، گفتند: هدف این جریان، ضربه زدن به روحیه مردم و دادن آدرس غلط درباره علاج تحریم است. ایشان در خصوص آدرس غلط دادن برای رفع تحریم‌ها نیز گفتند: در این خط تبلیغاتی گفته می‌شود اگر می‌خواهید تحریم‌ها برطرف شود، کوتاه بیایید و ایستادگی نکنید و متأسفانه برخی در داخل هم این آدرس غلط را تکرار می‌کنند اما این خط بر روی اکثریت ملت ایران با شناختی که از دشمن و غرض‌ورزی او دارند، مؤثر نیست (Khamenei.ir).

۲-۴-۱- اغوای مردم

هدف این است که توده‌های مردم مورد اغوا قرار بگیرند اما وسیله اغوای توده‌های مردم، اغوای خواص است. امروز یکی از کارهای مهم، اغوای خواص جامعه است، [یعنی] کسانی که عنوانی دارند و امکانی دارند و احیاناً سواد دارند و مانند این‌ها. چون وقتی خواص اغوا شدند، اگر به این خواص اغوا شده فرصت داده بشود و امکان داده بشود، راحت توده مردم را اغوا خواهند کرد. یکی از سنگین‌ترین جنگ‌های نرم تاریخ کشور ما امروز در همین زمینه در جریان است. دارند دائم با مزدور پروری، با حرام‌خوار سازی، با لطایف‌الحیل افرادی را حرام‌خوار می‌کنند؛ وقتی حرام‌خوار شد، مثل حیوان جلال، دیگر خیلی مشکل می‌شود او را از حرام‌خواری دور کرد. و مزدور پروری می‌کنند؛ بعضی‌ها را با تهدید، بعضی‌ها را با تطمیع و انواع و اقسام این چیزها. خب بنابراین الان یک جنگ نرم سختی وجود دارد (Khamenei.ir).

۳-۴-۱- پنهان کردن چهره واقعی دشمن

در سال‌های اخیر، کسانی مغرضانه و با خط‌دهی امریکا و یا ساده‌لوحانه تلاش کرده‌اند با چشم‌پوشی بر تجربیات مکرر ملت، چهره‌ای بزرگ کرده از امریکا ترسیم و این‌گونه وانمود کنند که اگر امریکایی‌ها، روزی دشمن ایران بوده‌اند امروز دست از آن توطئه‌ها کشیده‌اند. هدف از این تلاش‌ها، این است که چهره واقعی دشمن از ذهن‌ها پنهان شود تا امریکایی‌ها در نهان، به دشمنی خود ادامه دهند و در فرصت مناسب خنجر را از پشت فروکنند (Khamenei.ir). باطن رفتار امریکا، پیگیری همان اهداف خصمانه گذشته است و ملت، این واقعیت را فراموش نمی‌کند.

۴-۴-۱- خسته کردن مردم

«خسته کردن و به ستوه آوردن ملت» هدف کوتاه‌مدت تحریم‌هاست؛ دشمن می‌خواهد مردم را آشفته کند تا در خیابان‌ها در مقابل حکومت بایستند به همین علت مدام از تابستان داغ سخن گفته و می‌گوید اما اکنون خودشان به تابستان داغ مبتلا شده‌اند...

۵-۴-۱- قطع رابطه با گروه مقاومت

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای «قطع رابطه جمهوری اسلامی با مراکز و جریان‌های مقاومت در منطقه» را هدف جنبی امریکایی‌ها از تحریم ایران دانستند. و افزودند: به فضل الهی و با هوشیاری ملت، دشمن در تحقق همه این اهداف ناکام مانده و به قول ما ایرانی‌ها شتر در خواب بیند پنبه‌دانه.

۴-۲- اهداف میانی

اموری که اقتدار کشور را مختل نموده و تسلط کامل را فراهم کرده و شناخت و باورها را تغییر داده است.

۴-۲-۱- جلوگیری از پیشرفت:

ایجاد محدودیت و جلوگیری از پیشرفت کشور بخصوص در بعد علمی، هدف میان‌مدت آمریکایی‌هاست.

۴-۲-۲- القای ناامیدی:

هدف دشمن، گرفتن نشاط و امید از ملت به‌ویژه جوانان است تا این‌گونه القا کنند که کشور به بن‌بست رسیده و امکان حل مشکلات وجود ندارد. اگر جریان تحریف شکست بخورد، قطعاً جریان تحریم هم شکست خواهد خورد، زیرا عرصه کنونی، میدان جنگ اراده‌ها است و اگر اراده ملت ایران مستحکم باقی بماند، بر اراده دشمن غلبه خواهد کرد (Khamenei.ir).

۴-۲-۳- جنگ روانی و متهم کردن ایران:

دروغ و فریب و جنگ روانی دشمن را افشا کنید... نگذارید جنگ روانی دشمن در کشور تأثیر بگذارد. ببینید! حالا یک نمونه کوچک جنگ روانی را من بگویم. نفت ایران را در سواحل یونان دزدی می‌کنند، بعد دلاوران از جان گذشته جمهوری اسلامی جبران می‌کنند و کشتی نفتی دشمن را ضبط می‌کنند، او در تبلیغات سراسری فراگیر و امپراتوری رسانه‌ای، ایران را به دزدی متهم می‌کند! چه کسی دزد است؟ شما نفت ما را دزدیدید؛ ما از شما پس گرفتیم؛ پس گرفتن مال دزدی که دزدی نیست. شما دزدید. آمریکایی‌ها به دولت یونان دستور می‌دهند، دولت یونان هم عمل می‌کند، نفت ما را می‌دزدد. خب این‌ها جنگ روانی است (Khamenei.ir).

۴-۲-۴- تزلزل ایمان:

هدف از این شبهه‌پراکنی هم این است که مردم را که نیروهای اصلی کشورند و ایمان مردم را که عامل اصلی در حفظ کشور و حفظ نظام اسلامی است، متزلزل کنند. ۱۴۰۱/۰۵/۰۵ از پیروزی انقلاب چهل سال گذشته و شماها بیشتر از ۱۸ سال و ۲۰ سال و ۲۵ سال و مانند این‌ها سن ندارید؛ آن‌ها توقع داشتند و می‌خواستند که وقتی این نسل یعنی نسل شماها روی کار می‌آید و نوبت به شماها می‌رسد، از اسلام و از انقلاب هیچ خبری نباشد (Khamenei.ir).

۴-۲-۵- تسلط بر سیاست:

بر سیاست این کشور، بر هویت این ملت، بر همه‌چیز این کشور، آمریکایی‌ها، قدرتمندان عالم و سرمایه‌داران صهیونیست تسلط داشته باشند؛ توقع آنها این بود؛ با این نیت مبارزه را شروع کردند، با این نیت جنگ را راه انداختند، با این نیت حملات نرم و سخت خودشان را بعد از جنگ ادامه دادند تا امروز. امروز نتیجه چه شده؟ (Khamenei.ir).

۴-۳- اهداف نهایی

۴-۳-۱- فروپاشی اقتصادی:

دشمن در درازمدت هم دنبال به ورشکستگی کشاندن و فروپاشی اقتصادی ایران است چراکه در آن صورت، ادامه حیات برای یک کشور، امکان‌پذیر نخواهد بود (Khamenei.ir).

۴-۳-۲- فروپاشی نظام:

واقعیت این است که اهداف آمریکا در قبال جمهوری اسلامی ایران، هیچ تغییری نکرده و آن‌ها اگر بتوانند جمهوری اسلامی را نابود کنند لحظه‌ای درنگ و تأمل نخواهند کرد اما نمی‌توانند، و به یاری حق، در سایه همت جوانان، گسترش و تعمیق بصیرت ملت و پیشرفت ایران، در آینده هم، در تحقق این هدف ناکام می‌مانند. مردم ایران با وجود این رویه، به آمریکا که از هر بهانه برای ضربه زدن به ملت و نابودی جمهوری اسلامی استفاده می‌کند به چشم دوست نمی‌نگرند و دست دوستی به طرف او دراز نمی‌کنند چراکه «شرع، عقل، وجدان و انسانیت»، این حق را به ملت نمی‌دهد (Khamenei.ir).

۵- راه‌های مقابله با جنگ ترکیبی

اتحاد، تبیین، امیدبخشی و اقتدار از راه‌های مقابله با جنگ ترکیبی دشمنان است که نیازمند عزم ملی و تلاش وافر، افراد جامعه است.

۵-۱- اتحاد

همدلی و اتحاد مردم در مواقع حساس و شرایط جنگ، عامل موفقیت و غلبه بر دشمن است. تأکید بر مشترکات یک جامعه و باورهای مذهبی و معنوی در انسجام آن اثرگذار است.

یک مسئله، مسئله تأثیر انسجام و اتحاد ملی است در موفقیت؛ این بسیار چیز مهمی است... انسجام ملی را باید حفظ کرد، اتحاد ملی را باید حفظ کرد. مشترکات را بایستی همواره در نظر داشت. این منافاتی ندارد با این که یک مخالفی هم در یک بخشی - که مخالفت با فلان سیاست یا با فلان برنامه دارد - مخالفت خودش را ابراز کند؛ هیچ منافاتی ندارد. اما به معنای این نباید باشد که در زمینه مسائل کلان و اساسی کشور، کشمکش و بگومگو هست. یک نکته دیگری که در باب این انسجام ملی و اتحاد ملی لازم است عرض بکنم این است که این اتحاد، آن وقتی آشکار و بارز خواهد شد که با دشمن، فاصله‌گذاری واضحی انجام بگیرد. یکی از چیزهایی که اتحاد ملت را زیر سؤال می‌برد و شبهه ایجاد می‌کند و اختلاف ایجاد می‌کند و اگر اختلافی هست آن را آشکار می‌کند، فاصله قرار ندادن با دشمن است؛ مراقبت بشود. دشمن تنها در خارج از کشور نیست؛ گاهی اوقات دشمن، داخل کشور هم نفوذ می‌کند. در سال ۸۸ ملاحظه کردید؛ در بعضی از خیابان‌های تهران گروه‌هایی پیدا شدند - البته عده زیادی نبودند، عده کمی بودند - صریحاً علیه نظام حرف زدند. مشکل عمده‌ای که پیش آمد، از ناحیه فاصله نگذاشتن میان یک گروهی با این‌ها بود؛ باید فاصله را اعلام می‌کردند، نکردند، [لذا] مشکلات بعدی پیش آمد. وقتی شما می‌بینید که عده‌ای با اساس نظام شما، با اساس انقلاب شما، با اساس باور و دین شما بنای مخالفت و بنای کارشکنی و اذیت کردن دارند، باید فاصله خودتان را با این‌ها مشخص کنید و اعلام بکنید که با این‌ها فاصله دارید؛ این یک چیز لازمی است. به خصوص ما مسئولین در این زمینه بایستی خیلی جدی و کوشا باشیم. اگر این [طور] شد، آن وقت اتحاد و انسجام ملی معنا پیدا می‌کند و تحقق پیدا می‌کند (Khamenei.ir).

۵-۱-۱- مؤلفه‌های اتحاد

از مهم‌ترین مؤلفه‌های اتحاد و انسجام ملی، اشتراکات اعتقادی و باورهای دینی و مذهبی است. امام سجاد ع در دعای چهل و نهم، وسیله نجات و رهایی از مشکلات و تهدیدات دشمن را توحیدمحوری و اهل بیت ع معرفی می‌کند.

۵-۱-۱-۱- توحیدمحوری: وَ وَسِيْلَتِي اِلَيْكَ التَّوْحِيْدُ، وَ ذَرِيْعَتِي اَنْتَی لَمْ اَشْرِكْ بِكَ شَيْئاً، وَ لَمْ اَتَّخِذْ مَعَكَ اِلْهَآءً، وَ قَدْ فَرَرْتُ اِلَيْكَ بِنَفْسِي، وَ اِلَيْكَ مَفْرًا الْمُسِيءِ، وَ مَفْرَعًا الْمُضِيْعِ لِحَظِّ نَفْسِي الْمُلْتَجِي. و وسیله‌ام به‌سوی تو توحید است، و دستگیره‌ام آن است که چیزی را با حضرت شریک نساختم و با حضرت خدایی نگرفتم، و اکنون با وجودم به‌سویت گریزانم، و گریزگاه انسان بدکار و پناهگاه آن که سود خویش را از دست داده و پنهانده شده درگاه توست. توحید با تمام اقسامش، مایه اتحاد و همدلی افراد جامعه است. باورهای مشترک از اندیشه‌های نزدیک حکایت دارد در موارد نزاع و اختلاف بازگشت به امور مشترک و اهتمام به آن‌ها باعث نزدیک شدن دل‌ها و کنار گذاشتن دشمنی‌ها می‌شود. دعا و نیایش دسته‌جمعی و عبادات گروهی از جمله؛ نمازهای جمعه و جماعت، اعتکاف و... اتحاد ملی را به ارمغان می‌آورد. «آن‌ها به تدریج فهمیده‌اند که علت ایستادگی ملت، باورها و اعتقادات دینی است به همین علت، امروز با ابزارهای جدید، این اعتقادات و ارزش‌ها را آماج حمله قرار داده‌اند اما دانش‌آموزان، دانشجویان و همه جوانان ما، این حيله را بی‌اثر خواهند کرد (Khamenei.ir). «امنیت کشور، مصونیت کشور، ناشی از همین فداکاری‌ها است، ناشی از همین شهادت‌ها و جانباز شدن‌ها و مبارزه‌ها و درگیری‌ها است؛ شکی در این نیست که این موجب امنیت کشور است، اما انگیزه او دین بود، خدا بود؛ انگیزه او را نباید به چیزهای کمتر از دین فروکاست و تقلیل داد. در واقع این‌ها برای خدا حرکت کردند، برای خدا کار کردند و عزت شهدا هم به خاطر همین است؛ عزت شهدا هم به خاطر همین است... امروز هر کاری

در کشور علیه سنت‌های دینی و مقدّسات دینی انجام بگیرد، یک انگیزه سیاسی پشتش هست؛ ممکن است خود طرف نداند، اما هست و به این راه کشانده شده. تضعیف دین، تضعیف سنت‌های دینی، تضعیف شعائر دینی و مناسک دینی، زیر سؤال بردن این‌ها، غیرمنطقی جلوه دادن این‌ها، همه چیزهایی است که دشمن از این‌ها استفاده می‌کند؛ حالا ممکن است این کسی که [این] کار را انجام می‌دهد نداند، توجّه نداشته باشد؛ بله، گاهی بعضی‌ها از روی غفلت یک حرکتی انجام می‌دهند (Khamenei.ir).

۲-۱-۵- اهل بیت علیهم السلام: اهل بیت علیهم السلام و ولایت آن‌ها باعث انسجام و انس و الفت بیش‌تر در بین افراد جامعه است. توسّل و معرفت نسبت به سبک زندگی آن‌ها، رأفت، رحمت، همبستگی و مردم‌سالاری دینی را به ارمان می‌آورد. ذکر شریف صلوات در ادعیه ذاکیه و تقرب به اهل بیت علیهم السلام باعث نزدیک‌تر شدن دل‌ها، شکوه و عظمت امت اسلامی خواهد بود. «اللَّهُمَّ فَإِنِّي أَتَقَرَّبُ إِلَيْكَ بِالْمُحَمَّدِيَّةِ الرَّفِيعَةِ، وَالْعَلَوِيَّةِ الْبَيْضَاءِ، وَأَتَوَجَّهُ إِلَيْكَ بِهَمَا أَنْ تُعِيدَنِي مِنْ شَرِّ كَذَا وَ كَذَا، فَإِنَّ ذَلِكَ لَا يَضِيقُ عَلَيْكَ فِي وَجْدِكَ، وَ لَا يَتَكَذَّبُكَ فِي قُدْرَتِكَ وَ أَنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ». بار خدایا به وسیله مقام بلند محمدی، و ولایت روشن علوی به تو تقرب می‌جویم، و به واسطه آن دو به‌سویت رو می‌کنم که مرا از شر فلان و فلان پناه دهی، زیرا این پناه‌دهی در جنب توانگری تورا دچار مضیقه نمی‌کند، و در جنب قدرتت تورا به زحمت نمی‌اندازد، و تو بر همه چیز توانایی. «یکی از اجزا و بخش‌های مهم و تعیین‌کننده تقویت کشور همین است که ما جوان‌هایمان را مجهز کنیم، مسلّح کنیم به سلاح فکر و سلاح تفکر صحیح که در معارف اهل بیت (علیهم السلام) موج می‌زند، در معارف فاطمی موج می‌زند (Khamenei.ir)

۲-۱-۵- آثار اتّحاد

همبستگی زیر سایه توحید و اهل بیت علیهم السلام آثار فراوانی دارد براساس دعای چهل و نهم؛ امدادهای غیبی، ایستادگی در برابر دشمن، به‌هم ریختن لشگر دشمن، مهندسی معکوس توطئه از ره‌آوردهای آن است.

۲-۱-۵-۱- امدادهای غیبی: از مهم‌ترین آثار اتّحاد جلب امدادهای غیبی در حیل‌ها و نقشه‌های بی‌امان دشمن است. خداوند با دیدن دل‌های صاف و بی‌ریا دسیسه‌ها و توطئه‌های دشمنان را برملا نموده و با انتقام از آن‌ها، مسلمانان را نصرت می‌دهد. «فَنظَرْتُ يَا إِلَهِي إِلَى ضَعْفِي عَنِ احْتِمَالِ الْفَوَاحِشِ، وَ عَجَزِي عَنِ الْإِنْتِصَارِ مِمَّنْ قَصَدَنِي بِمُحَارَبَتِهِ، وَ وَحْدَتِي فِي كَثِيرٍ عَدَدٍ مِّنْ نَّوَانِي، وَ أُرْصِدُ لِي بِالْبَلَاءِ فِيمَا لَمْ أُغْمِلْ فِيهِ فِكْرِي». (علی بن الحسین، ۱۳۷۶) ولی تو ای خدای من - ناتوانی و ضعفم را از تحمل بارهای گران و عجزم را از انتقام گرفتن از آن‌که قصد کارزار من کرده، و تنهایی مرا در برابر بسیاری عده کسانی که با من دشمنی نموده، و در حال بی‌خبری من در کمین گرفتار کردن من نشسته‌اند در نظر گرفتی فَايْتَدَأْتَنِي بِنَصْرِكَ، پس به نصرتم آغاز کردی.

۲-۱-۵-۲- ایستادگی در برابر دشمن: «وَ شَدَّدْتُ أُرْزِي بِقُوَّتِكَ، ثُمَّ فَلَلْتُ لِي حُدَّةً» (علی بن الحسین، ۱۳۷۶) و پشتم را به قدرتت محکم نمودی، آنگاه جدّت او را شکستی. «شَدَّ الْأُزْرُ» عبارت از محکم کردن نیروست. (کبیرمدنی، ۱۴۰۹) جناب موسی علیه‌السلام آن را از خداوند به‌واسطه وصایت هارون، درخواست می‌کند: «شَدَّدْ بِهِ أُرْزِي. وَ أَشْرِكْ فِي أَمْرِي». (طه، ۳۱ و ۳۲) «انقلاب به ما می‌گوید که در مقابل زورگویی و حرف زور دشمن، نباید تسلیم شد؛ تا حالا هم به توفیق الهی تسلیم نشده‌ایم، بعد از این هم همین خواهد بود؛ این جزو اصول است. این را تضعیف می‌کنند... این‌ها بخشی از یک جنگ نرم وسیع و متنوع دشمن است که این را دنبال می‌کنند. بایستی به این توجّه داشت و در مقابل این حساسیت‌زدایی باید ایستاد. اهل فکر، اهل قلم، اهل بیان، اهل فعالیت‌های گوناگون اجتماعی، اهل فعالیت در فضای مجازی، آن کسانی که می‌توانند و دستشان باز است، در این زمینه مسئولیت دارند؛ و نگذارند که دشمنان بتدریج این حساسیت و حمیت مردمی را کم‌رنگ کنند.» (Khamenei.ir)

۲-۱-۵-۳- به‌هم ریختن لشگر دشمن: «وَ صَيَّرْتَهُ مِنْ بَعْدِ جَمْعٍ عَدِيدٍ وَحُدَّةً» (علی بن الحسین، ۱۳۷۶) و پس از آن که در جمع کثیری بود وی را تنها گذاشتی، و مرا بر او پیروز نمودی. از ره‌آوردهای انسجام ملی در سایه توحیدمحوری و ولایت‌پذیری، به‌هم ریختگی و شکاف در بین لشگر دشمن است. ایجاد اختلاف و تنازع در بین آن‌ها از آثار پربار همدلی در بین افراد جامعه است.

۲-۱-۵-۴- مهندسی معکوس توطئه: بازگرداندن توطئه دشمن و پاسخ دادن به مکر آنان، شیرازه لشگر را ازهم‌پاشیده و هراس را در دلشان می‌افکند. «وَ أَعْلَيْتَ كَعْبِي عَلَيْهِ، وَ جَعَلْتَ مَا سَدَّدَهُ مَرْدُوداً عَلَيْهِ، فَرَدَدْتَهُ لَمْ يَشْفِ غَيْظَهُ، وَ لَمْ يَسْكُنْ غَلِيْلُهُ، قَدْ

غَضَّ عَلَى شَوَاهُ وَ أَذْبَرَ مُؤَلِيًا قَدْ أَخْلَفَتْ سَرَايَاهُ» (علی بن الحسین، ۱۳۷۶) و تیری را که به سوی من نشانه گرفته بود به سوی خودش بازگرداندی، و بدون این که خشمش تسکین یابد، و آتش کینه اش فرونشیند، او را بازگرداندی، تا سر انگشتان خود را به دندان گزید، و رخ برتافت درحالی که لشکرش از هم پاشید. خداوند شر دشمنان را به خودشان بازگردانیده و آنان را در باتلاق نقشه های خود فروبرده تا با ذلت و خواری دست از زورگویی به مسلمانان بردارند و هوس حکومت و ریاست بر آنان را کنار بگذارند. «فَلَمَّا رَأَيْتَ - يَا إِلَهِي تَبَارَكَتَ وَ تَعَالَيْتَ - دَغَلَ سَرِيرَتِهِ، وَ قُبِحَ مَا أَنْطَوَى عَلَيْهِ، أُرْكَسْتَهُ لِمَ رَأْسِهِ فِي زُبَيْتِهِ، وَ رَدَدْتَهُ فِي مَهْوَى حُفْرَتِهِ، فَأَنْقَمَعَ بَعْدَ اسْتِطَالَتِهِ ذَلِيلًا فِي رَيْقِ حِبَالَتِهِ الَّتِي كَانَ يَقْدِرُ أَنْ يَرَانِي فِيهَا، وَ قَدْ كَادَ أَنْ يُحْلِيَ بِي لَوْ لَأَ رَحِمْتِكَ مَا حَلَّ بِسَاحَتِهِ» (علی بن الحسین، ۱۳۷۶) و چون تو - ای خدای من که والا و برتری - فساد باطن و زشتی آن چه را در دل داشت دیدی، او را با مغز در آن گودالی که برای شکار کنده بود در انداختی، و در پرتگاه ساخته اش افکندی، تا پس از طغیانش ذلیلانه در بند دامی که خیال داشت مرا در آن ببیند در افتاد، و اگر رحمت تو نبود آنچه بر سر او آمد نزدیک بود بر سر من آید. «تلاش تبلیغاتی آمریکاییان برای تحریف عزم و خواسته و عمل جوانان غیور و عناصر «مقاومت» در عراق و سوریه و لبنان و دیگر کشورها، و منتسب کردن آن به ایران یا هر مرجع دیگر، توهین به آن جوانان شجاع و بیدار، و ناشی از عدم فهم و درک درست آمریکایی ها از ملت های این منطقه است. همین درک غلط موجب شد که آمریکا در افغانستان تحقیر شود، و پس از آن ورود پُر سروصدا در بیست سال پیش، و پس از به کار بردن سلاح و بمب و آتش در برابر مردم بی دفاع و غیرنظامی، خود را در باتلاق حس کند و نیرو و ابزار نظامی خود را از آن بیرون برد. البته ملت بیدار افغان باید مراقب ابزارهای اطلاعاتی و سلاح های جنگ نرم آمریکا در کشورش باشد و هشیارانه در برابر آن بایستد (Khamenei.ir).

۲-۵- تبیین

«ثُمَّ عَرَفْتُ مَا أَصْدَرْتُ إِذْ عَرَفْتَنِيهِ، فَاسْتَعْفَرْتُ فَأَقَلْتُ، فَعَدْتُ فَسَرَّتْ، فَلِكِ إِلَهِي الْخَمْدُ.» (علی بن الحسین، ۱۳۷۶) سپس به زشتی گناه آگاهم فرمودی و از آنم بازداشتی و من از آن آگاه شدم، پس از تو آمرزش خواستم و از من درگذشتی، ولی به گناه بازگشتم و تو پوشانیدی، پس ستایش تو راست ای خدای من «تَقَحَّمْتُ أَوْدِيَةَ الْهَلَاكِ، وَ حَلَلْتُ شِعَابَ تَلْفٍ، تَعَرَّضْتُ فِيهَا لِسَطَوَاتِكَ وَ بَخُلُولِهَا غُفُوبَاتِكَ» (علی بن الحسین، ۱۳۷۶) خود را به وادی های هلاکت افکنده ام و به دره های تباهی وارد شده ام و با ورود در آن در معرض قهر تو قرار گرفته ام، و با فرود آمدن در آن با عقوبتت روبرو شده ام.

معنای شناساندن «عرفتنیه» توفیق خداوند بر غفلت زدایی و آگاهی بخشی است پروردگار با لطف خود چشم او را به سوی حقایق می گشاید و او را به زشتی کردار و رفتارش آگاه می کند و انسان وارد مرحله توبه شده از خدای آمرزنده درخواست بخشش می نماید. (کبیرمدنی، ۱۴۰۹) شناخت درست از اوضاع و تحلیل روشن از حوادث در تصمیم گیری ها و قضاوت ها نقش به سزایی دارد به فرموده امیرالمؤمنین علیه السلام: مردم نسبت به اموری که جهل دارند دشمن اند «الْأَنَاسُ أَعْدَاءُ مَا جَهِلُوا.» (تمیمی، ۱۴۱۰) در حقیقت برخی از دشمنی ها از بی خبری ها و ندانستن ها حکایت دارد. تلفیق حق و باطل و راه اندازی فتنه مردم را در تشخیص حق دچار سردرگمی و جهل و تردید، می کند. و غالباً در اثر تبلیغات دشمن امور باطل و سست را حق می انگارد.

۱-۲-۵- مفهوم واژه تبیین

«تبیین» مصدر باب تفعیل و ریشه آن از «بین» است. معنای حقیقی این ریشه، کشف واقعیت و روشنایی بعد از ابهام و اجمال، است. روشنایی ای که باعث جدایی حق از باطل گردد. پس معنای ظهور بدون قید، معنای ناقصی است. (مصطفوی، ۱۳۶۸) با توجه به معنای یادشده، «تبیین» به روشنگری فضای غبارآلود و مبهم اطلاق می شود که در اثر این روشنگری، مخاطب به آسانی بتواند حق را از باطل تشخیص بدهد. در قرآن کریم، واژه «بین» با دیگر مشتقاتش نهصد بار ذکر شده است و از معجزات به خاطر روشنگری های آشکارش؛ به «بیتات» تعبیر شده است «وَلَقَدْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُنَا بِالْبَيِّنَاتِ» (مائده ۳۲) و کتاب هدایت و جداکننده حق از باطل، به تبیان اشیا، جداکننده امور و حقوق و کیفیات آن توصیف گشته است: «نَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ تَبْيَانًا لِكُلِّ شَيْءٍ» (نحل ۸۹) «در روایات آمده که قرآن تبیان هر چیزی است، و علم "ما کان و ما یکون و ما هو کائن" یعنی آن چه بوده و هست و تا روز قیامت خواهد بود همه در قرآن هست، و اگر این روایات صحیح باشد لازمهاش این می شود که مراد از تبیان اعم از تبیان به

طریق دلالت لفظی باشد و هیچ بُعدی هم ندارد که در قرآن کریم اشارات و اموری باشد که آن اشارات از اسرار و نهفته‌هایی کشف کند که فهم عادی و متعارف نتواند آن را درک نماید. (طباطبایی و موسوی، ۱۳۷۴).

در کنار واژه «بین»، «عرف» نیز این بار معنایی را دارد معرفت و شناخت، شناساندن و تعمق بخشی به نگاه و فکر در معنای این واژه دیده می‌شود. اطلاع کامل از اشیا، علم به ویژگی‌ها و آثار آن به طوری که بتوان آن‌ها را از هم تشخیص داد و جدا کرد (مصطفوی، ۱۳۶۸).

۲-۲-۵- مؤلفه‌های تبیین

یادآوری نعمت‌ها انسان را از غفلت بازمی‌دارد. برای زدودن غفلت از جامعه باید امتیازها و پیشرفت‌ها را تبیین نمود و الطاف الهی را متذکر شد و تلاش نیروهای مجاهد و کارهای انجام‌شده را یادآوری کرد تا غبار غفلت از جامعه رخت بریندند. مقایسه منصفانه با گذشته و با جوامع مشابه می‌تواند وجدان عمومی را بیدار کند. و آگاهی آنان از مسائل مجهول و مبهم را افزایش دهد. تبیین باید به شکلی باشد که کارهای فراوان را طوری در برابر مخاطب به تصویر بکشد که پیشرفت برای او محسوس شود و به موقّیّت‌های چشم‌گیر اعتراف کند. «و هَذَا مَقَامٌ مِّنْ اِعْتِرَافٍ بِسُبُوغِ النَّعْمِ» (علی بن الحسین، ۱۳۷۶) این مقام کسی است که به فراوانی نعمت‌ها اعتراف نموده، مقایسه خدمات حکومت اسلامی با قبل از انقلاب و حکومت‌های مشابه زمان خود و روند رشد و حرکت تا زمان حال و کسب افتخارات جهشی در رویدادها و آمارهای بین‌المللی به زبان روز، در روشنایی امور مبهم بسیار مؤثر است. بازگرددن سبک زندگی اسلامی، معارف ناب، باورهای ممتاز، آداب معاشرت و آثار آن، سبک مدیریت نبوی و علوی علیهما السلام باعث تبیین و ارتقای فرهنگ جامعه و صدور آن به کشورهای غربی خواهد شد. «در زمینه مسائل معرفتی، سبک زندگی اسلامی و بیان آیین‌های حکمرانی اسلامی همچون مردمی بودن، دینی و اعتقادی بودن، اشرافی و مُسرف نبودن، و ظالم نبودن و مورد ظلم واقع نشدن، حرف‌های ناگفته، جذّاب و شیرینی برای دنیا وجود دارد که باید به خوبی تبیین شود. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای وجه دیگری از جهاد تبیین را «جدا کردن راه پیشرفت و تعالی مادی ملت از بیراهه‌ها و کج‌راهه‌ها» خواندند و گفتند: این تفکیک به معنی جداسازی بر مبنای منافع خویشاوندی و حزبی نیست بلکه باید بر اساس اعتقاد به اسلام و قرآن و حرکت عظیم نظام اسلامی، راه صحیح از بیراهه‌ها جدا و روشن شود... اگر جهاد تبیین به‌درستی صورت نگیرد، دنیامداران، دین را نیز وسیله هوسرانی و شهوت‌رانی خود قرار می‌دهند هم‌چنان که حتی در صدر اسلام، گروه‌هایی مانند بنی‌امیه این‌گونه عمل می‌کردند (Khamenei.ir).

«وَ قَابَلَهَا بِالتَّقْصِيرِ، وَ شَهِدَ عَلٰی نَفْسِهِ بِالتَّضْيِيعِ». (علی بن الحسین، ۱۳۷۶) و آن را به تقصیر مقابله کرده، و درباره خود به ضایع کردن همه امورش گواهی داده است. پوشاندن کاستی‌ها، کوتاهی‌ها و خیانت‌ها، بزرگ‌ترین آفت و تهدید برای حکومت اسلامی است که باعث بدبینی مردم به نظام می‌شود. باید نقاط ضعف و قوت، کاستی‌ها و پیشرفت‌ها، اختلاس‌ها و انفاق‌ها و درآمدهای سرشار، ریزش‌ها و رویش‌ها، تنبلی و فرار از کار و کارهای جهادی، پشت میزنشینی و در بین مردم بودن را در کنار هم ذکر کرد و تبیین نمود تا اعتماد اجتماعی جلب شود. رعایت انصاف در تبیین حق از عوامل مؤثر برای فرهنگ‌سازی در اعتراف به حق و طلب پوزش برای کوتاهی‌هاست. بازگرددن حقایق از رسانه وطنی، راه را برای جولان دادن و دروغ‌پراکنی رسانه‌های دشمن سخت می‌کند و هزینه در این مسیر دشوار خواهد بود. «حالا این را عرض می‌کنم که نقطه ضعف وجود دارد در کشور، نه این که نقطه‌ضعف‌ها را انکار کنیم؛ نقطه‌ضعف کم هم نیست، زیاد است، اما نقاط قوت را در کنار نقاط ضعف باید دید. دشمن سعی می‌کند در مورد نقاط ضعف ما اغراق‌گویی کند، نقاط قوت ما را بپوشاند؛ نباید بگذاریم، ما نباید به دشمن در این زمینه کمک کنیم.» (Khamenei.ir).

۳-۵- امیدبخشی

«این که رشته توأسی به حق و صبر را در بین مؤمنان قطع کند، جریان توأسی را قطع کند، چیز خطرناکی است؛ [این که] کاری کنند که مؤمنین به یکدیگر توصیه نکنند، همدیگر را حفظ نکنند، به یکدیگر امید ندهند؛ اگر قطع این جریان، بریده شدن جریان توأسی در جامعه اتفاق بیفتد، خیلی خطرناک است. این موجب می‌شود که انسان‌ها احساس تنهایی کنند، احساس نومیدی کنند و اراده‌ها ضعیف بشود، امیدها کمرنگ بشود، جرئت اقدام از دست برود. وقتی توأسی نبود، این اتفاقات می‌افتد؛ و طبعاً

وقتی این جور شد، امیدها کم شد و جرئت‌ها کم شد و اراده‌ها ضعیف شد، قهراً هدف‌های عالی و متعالی به تدریج از دسترس دور می‌شود و کمرنگ می‌شود و دست‌نیافتنی به نظر می‌رسد و به دست فراموشی سپرده می‌شود؛ که این افسران جنگ نرم ما نباید اجازه بدهند این اتفاق بیفتد. من یک وقتی گفتم جوان‌های ما افسران جنگ نرم ما هستند. جوان‌ها نباید اجازه بدهند یک چنین اتفاقی بیفتد و باید امیدآفرینی کنند، باید توصیه به ایستادگی، توصیه به تنبلی نکردن، توصیه به خسته نشدن کنند؛ این‌ها کارهایی است که جوان‌های ما که گفتیم افسران جنگ نرم هستند، بر عهده دارند» (Khamenei.ir).

۱-۳-۵- مؤلفه‌های امیدبخشی

۱-۳-۱-۵- خوش‌بینی: و چه بسا گمان نیکو که آن را تحقق دادی و تهیدستی که جبران فرمودی، و درافتادنی که بلند کردی، و بیچارگی که از میان برداشتی «كَمْ مِنْ ظَنٍّ حَسَنِ حَقَّقَتْ، وَ عَدَمٍ جَبَّرَتْ، وَ صَرَعَهُ أَنْعَشَتْ، وَ مَسْكَنُهُ حَوَّلَتْ.» (علی بن الحسین، ۱۳۷۶) خوش‌بین کردن مردم به گفتار و سخنان مسئولان نظام اسلامی و عملکرد آنان باعث پذیرش آن‌ها خواهد شد. مایوس کردن جامعه از آینده کشور و تاریک نشان دادن عاقبت جوانان انقلاب از سم‌های مهلک و ضربه‌های منافقانه است که دوقطبی کردن جامعه، نگرانی و درجا زدن را به دنبال دارد. «یک نکته هم این‌که به نخبگان ما افق روشن نشان داده بشود. بعضی‌ها نخبه را مایوس می‌کنند، افق را تاریک نشان می‌دهند؛ این خلاف واقع است؛ افق روشن است، باید نشان داد، باید آن‌ها را دلگرم کرد. هم استاد، هم مدیران آموزش عالی، هم فعالانی که در رسانه‌ها کار می‌کنند — چه رسانه ملی، چه مطبوعات — چه صاحبان صنایع و شرکت‌های دانش‌بنیان، که حالا این‌جا هم بعضی از دوستان گفتند، فضا را فضای شوق‌انگیزی برای نخبه‌ها قرار بدهند. امروز ناامید کردن نخبه‌ها و بی‌آینده نشان دادن نخبه‌ها به نظر من بخشی از جنگ نرم دشمن است. (Khamenei.ir) با این شیوه‌ای که من عرض کردم، خنثی می‌شود. توطئه نومید کردن نسل جوان با همین حرکت‌ها که نشاط‌آفرین و امیدآفرین است، از بین می‌رود» (Khamenei.ir)

۲-۳-۱-۵- حمایت‌های اقتصادی: و چه بسا ابرهای گرفتاری که از من برطرف فرمودی، و ابرهای نعمت که بر من باراندی، و چه جویبارهای رحمت که روان ساختی، وعافیت که بر من پوشاندی، و چشمه‌های حوادث که به خاک انباشتی، و پرده‌های غم که برطرف کردی. «و كَمْ مِنْ سَخَائِبٍ مَكْرُوهٍ جَلِيَّتْهَا عَنِّي، وَ سَخَائِبٍ نِعَمٍ أَمْطَرْتَهَا عَلَيَّ، وَ جَدَاوِلٍ رَحْمَةٍ نَشَرْتَهَا، وَ عَافِيَةٍ أَلْبَسْتَهَا، وَ أَعْيُنٍ أَخَذَاتٍ طَمَسْتَهَا، وَ عَوَاشِي كَرُبَاتٍ كَشَفْتَهَا.» (علی بن الحسین، ۱۳۷۶) رونق اقتصادی، توجه به مشکلات مردم، حمایت از تولید و رسیدگی به محرومان از تبیین عملی برای روشن‌گری حقایق به‌شمار می‌آید. مشکل اساسی جامعه کوچک شدن سفره و سبذغذایی است توقعات به وجود آمده از نظام و دغدغه‌های جدی در مسائل خانواده، ازدواج و مسکن؛ ضرورت توجه نظام‌مند به مسأله اقتصادی را دو چندان می‌کند. هجمه‌های غرب، تحریم‌ها و جنگ‌های روانی در این زمینه بستر ناامیدی و دلسردی را پهن نموده و تبلیغات رفاه پوشالی غرب؛ دل افراد جامعه را خالی کرده و آنان را شیفته غرب نموده و خودباختگی و دلدادگی به دشمن رواج داده است. مقابله جدی و مجازات مفسدان اقتصادی، برخورد با رانت و بی‌قانونی، ریشه‌کن نمودن فساد و ربای قانونی، کوتاه‌کردن دست دلالان در واردات و معاملات داخلی؛ بهترین روش برای تبیین اصول انقلابی و اهداف و عملکرد درست نظام اسلامی است. «با فساد اخلاقی و فساد در زمینه فرهنگ هم بی‌رودر بایستی مقابله کنید و مبارزه کنید؛ یعنی واقعاً این جوری باید برخورد بشود. راه اصلی مواجهه و مقابله با جنگ نرم دشمن هم همین است که ما از حرکت صحیح در زمینه فرهنگ حمایت کنیم و آن را تشویق کنیم، [از آن] تقدیر کنیم و در مقابل حرکت‌های غلط بایستیم. و عرصه رسانه و فرهنگ، از یک طرف، یک دانشگاه بزرگی می‌تواند باشد و هست، و از طرف دیگر یک آوردگاه صلاح و فساد است، آوردگاه حق و باطل است و عرصه جنگ فرهنگی با کسانی است که فرهنگشان ایجاد فساد در دنیا است؛ از این دو جهت باید نگاه کرد به آن» (Khamenei.ir)

۳-۳-۱-۵- تلاش خالصانه: همان مقدار که کارشکنی، رشوه‌خواری، خیانت، تخلف از قانون و قانون‌گریزی باعث دلزده‌گی مردم و نفرت آن‌ها می‌شود اگر افراد جامعه تلاش خالصانه و جهادی مسئولان و وفاداری آن‌ها به اصول انقلاب را مشاهده کنند یقیناً اعتماد و حسن ظن به آن‌ها و نظام افزایش پیدا خواهد کرد و لذت خدمت جای سخن‌های آمرانه و ریاست را خواهد گرفت و این چیزی جز توفیق و رحمت از طرف پروردگار جهانیان نیست. «فَهَبْ لِي - يَا إِلَهِي - مِنْ رَحْمَتِكَ وَ دَوَامِ تَوْفِيقِكَ مَا أَتَّخِذُهُ سُلْمًا أَعْرَجُ بِهِ إِلَيَّ رِضْوَانِكَ، وَ أَمِّنُ بِهِ مِنْ عِقَابِكَ، يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.» (علی بن الحسین، ۱۳۷۶) پس، از رحمت و دوام توفیق خود

بهره‌ای به من بخش که آن را نردبان رسیدن به خشنودی تو کنم، و به سبب آن از عقوبت ایمن گردم، ای مهربان‌ترین مهربانان. «باید به انقلاب عمل کرد؛ باید به قانون اساسی عمل کرد؛ باید به مبانی نظام جمهوری اسلامی وفادار بود و عمل کرد. انقلاب و جمهوری اسلامی عیبی ندارد. بنده و امثال بنده با ضعف‌ها و کم‌بصیرتی و ترس و جبن ذاتی و دلدادگی خود به امور مادی و عشرت دنیایی می‌خواهیم انقلاب را تفسیر کنیم. ما ضعف‌های خود را به حساب انقلاب می‌گذاریم؛ درحالی‌که انقلاب، قوی و کارآمد است و نظام جمهوری اسلامی، همان قلّه بلندی است که می‌تواند ملت ایران و کشور عزیز ما را از همه گرفتاری‌های مادی و معنوی‌اش بیرون بیاورد؛ به شرطی که بنده و امثال بنده به آن چه که نظام جمهوری اسلامی و اسلام عزیز بر دوش ما گذاشته، عمل کنیم و ضعف‌های خودمان را به پای نظام جمهوری اسلامی نگذاریم.» (Khamenei.ir)

۴-۵- اقتدار

«فَلَكِ الْحَمْدُ إِلَهِي مِنْ مُقْتَدِرٍ لَا يَغْلِبُ، وَ ذِي أُنَاةٍ لَا يَعْجَلُ.» (علی بن الحسین، ۱۳۷۶) پس حمد مخصوص توستای خدای من؛ مقتدری که مغلوب نمی‌گردد، و مهلت دهنده‌ای که شتاب نمی‌کند. کسب مؤلفه‌های قدرت باعث اقتدار و عزت حکومت اسلامی است زمانی که جامعه از بصیرت لازم و کافی برخوردار باشد و اقتصاد بیمار مکتبی بر نفت و غرب، درمان شود و سیاست عزت و پایداری و پشتیبانی از ملت‌های ستم‌دیده، قوت یابد و پایداری خستگی‌ناپذیر مستمر گردد و درنهایت باورهای دینی و محبت اهل بیت علیهم‌السلام افزایش پیدا کند؛ اقتدار رقم می‌خورد و هوس‌های واهی برای حمله، خواب آشفته‌ای بیش نخواهد بود. قدرت ملی برای هر کشوری حیاتی است و هر ملتی اگر استقلال، سرفرازی، استفاده از منابع حیاتی بر مبنای اراده خود، و ایستادگی در مقابل خواست‌های دیگران را می‌خواهد، باید قوی باشد و گرنه در حال ضعف و ذلت و ترس، مدام نگران طمع‌ورزی بیگانگان خواهد بود. رهبر انقلاب، قدرت ملی را امری مرکب و مجموعه‌ای به هم پیوسته خواندند و در بیان ارکان آن افزودند: «علم و فناوری» و «تفکر و اندیشه ورزی و آزاد فکری» جزو ارکان قوت ملی است و اگر آزاد فکری و پیشرفت فکری نباشد، علم و فناوری، راهگشا نیست. ایشان، «امنیت و قدرت دفاعی»، «اقتصاد و رفاه عمومی و آسودگی معیشتی مردم»، «قدرت سیاست‌ورزی و چانه‌زنی برای تأمین منافع ملی در عرصه منطقه و جهان»، «فرهنگ و سبک زندگی»، و «منطق جذاب و تأثیرگذار بر دیگر ملت‌ها» را از دیگر بازوهای قدرت ملی خواندند و گفتند: جذب ملت‌ها برای هر کشور عمق راهبردی ایجاد می‌کند که بسیار مهم است (Khamenei.ir). امروز دنیا شاهد یک الگوی موفق و یک نمونه سرفراز از قدرت و حاکمیت سیاسی اسلام در ایران اسلامی است. ثبات و استقلال و پیشرفت و عزت جمهوری اسلامی، حادثه‌ای بس عظیم و پرمعنی و جذاب است که می‌تواند اندیشه و احساس هر مسلمان بیدار را به خود جلب کند. ناتوانی‌ها و عملکردهای بعضاً خطای ما کارگزاران این نظام که دستیابی کامل به همه برکات حکومت اسلامی را به تأخیر انداخته، هرگز نتوانسته است پایه‌های مستحکم و گام‌های استواری را که نشئت گرفته از اصول اساسی این نظام است متزلزل سازد و پیشرفت مادی و معنوی را متوقف کند. در صدر فهرست این اصول اساسی، حاکمیت اسلام در قانون‌گذاری و اجراء، تکیه بر آراء مردمی در مهم‌ترین مسائل مدیریتی کشور، استقلال سیاسی کامل، و عدم رکون به قدرت‌های ستمگر قرار گرفته است؛ و همین اصول است که می‌تواند محلّ اجماع ملت‌ها و دولت‌های مسلمان قرار گیرد و امت اسلامی را در جهت‌گیری‌ها و همکاری‌ها یکپارچه و متحد سازد... طبیعی است که قدرت‌های استکباری و بیش از همه آمریکا، از چنین گرایشی در دنیای اسلام نگران باشند و همه امکانات خود را در رویارویی با آن به کار برند (Khamenei.ir). البته من این را عرض بکنم: چرا امروز جنگ نرم علیه ما این قدر سخت است؟ علت، این است که ما قوی شده‌ایم؛ ما قوی شده‌ایم. امروز جبهه حق از لحاظ زیرساخت‌ها، از لحاظ امکانات قوی شده. امروز چالش دشمن با جبهه حق آسان نیست، کار دشواری است؛ لذاست که به جنگ نرم متوسل می‌شوند و همه تلاش خودشان را می‌کنند که ذهنیات را خراب کنند؛ این به خاطر قدرت و قوت ما است. (Khamenei.ir)

۶- نتیجه‌گیری

امام سجّاد علیه‌السلام سرگرمی، دل‌سختی و نافرمانی را از بسترهای جنگ ترکیبی برمی‌شمرد. این سه به صورت سه مرحله انسان را مهیای جنگ ترکیبی می‌کنند؛ اگر کسی سرگرمی‌ها را مراقبت نکند و لذات را مقدّم بدارد و به خود نیاید؛ دل‌سخت می‌گردد و لذات معنوی از او گرفته می‌شود و اگر در این مرحله خود را درمان نکند به آسانی حریم را می‌شکنند و از دستورات و

نواهی الهی می‌گریزد. تهدید نظامی، تحریم اقتصادی، مذاکره فریبنده، جنگ نرم از عناصر تشکیل دهنده جنگ ترکیبی هستند؛ تهدید نظامی، عنصر ایجادکننده رعب و وحشت در بین افراد سست است که غالباً به‌خاطر ترس از جان و حفظ مال، اثرگذار است. فشار اقتصادی بر جامعه، ترس ناشی از تهدید به جنگ را افزایش می‌دهد، روح و روان مردم با دیپلماسی فریبنده دشمن به هم می‌ریزد. حيله‌گری، دروغ‌پردازی، تحریف، اتهام، اغراق و بزرگ‌نمایی از مشکلات از ویژگی‌های دشمن در جنگ نرم است. دشمن از همه ابزار برای جنگ نرم بهره می‌برد آن‌چه در دعای چهل و نهم می‌توان در این راستا استفاده کرد عبارتند از: ایده و فکر متناسب با شرایط، دیده‌بانی، جنگ رسانه‌ای و جنگ شناختی.

همه فریب‌ها و نیرنگ‌های دشمن برای رسیدن به اهدافی است که از پیش تعیین شده و ابزار و بودجه‌های سرسام‌آور مالی برای آن گماشته شده است. اهداف ابتدایی دشمن: تحریف حقایق، اغوای مردم، پنهان کردن چهره واقعی دشمن، خسته کردن مردم، قطع رابطه با گروه مقاومت، است. جلوگیری از پیشرفت، القای ناامیدی، جنگ روانی و متهم کردن ایران، تزلزل ایمان، تسلط بر ایران، از اهداف میانی به‌شمار می‌آید. که در نهایت دشمن قصد فروپاشی اقتصادی و فروپاشی نظام را دارد. مقابله با دشمن به اتحاد، تبیین، امیدبخشی، اقتدار نیازمند است؛ همدلی و اتحاد مردم در مواقع حساس و شرایط جنگ، عامل موفقیت و غلبه بر دشمن است. تأکید بر مشترکات یک جامعه و باورهای مذهبی و معنوی در انسجام آن اثرگذار است. از مهم‌ترین مؤلفه‌های اتحاد و انسجام ملی، اشتراکات اعتقادی و باورهای دینی و مذهبی است. همبستگی زیر سایه توحید و اهل بیت علیهم‌السلام آثار فراوانی دارد براساس دعای چهل و نهم؛ امدادهای غیبی، ایستادگی در برابر دشمن، به هم ریختن لشکر دشمن، مهندسی معکوس توطئه از ره‌آوردهای آن است.

تبیین نعمت‌ها انسان را از غفلت باز می‌دارد. برای زدودن غفلت از جامعه باید امتیازها و پیشرفت‌ها را تبیین نمود و الطاف الهی را متذکر شد و تلاش نیروهای مجاهد و کارهای انجام شده را یادآوری کرد تا غبار غفلت از جامعه رخت بریندد. مقایسه منصفانه با گذشته و با جوامع مشابه می‌تواند وجدان عمومی را بیدار کند. و آگاهی آنان از مسائل مجهول و مبهم را افزایش دهد. کسب مؤلفه‌های قدرت باعث اقتدار و عزت حکومت اسلامی است زمانی که جامعه از بصیرت لازم و کافی برخوردار باشد و اقتصاد بیمار متکی بر نفت و غرب، درمان شود و سیاست عزت و پایداری و پشتیبانی از ملت‌های ستم‌دیده، قوت یابد و پایداری خستگی‌ناپذیر مستمر گردد و در نهایت باورهای دینی و محبت اهل بیت علیهم‌السلام افزایش پیدا کند؛ اقتدار رقم می‌خورد و هوس‌های واهی برای حمله، خواب آشفته‌ای بیش نخواهد بود. قدرت ملی برای هر کشوری حیاتی است و هر ملتی اگر استقلال، سرافرازی، استفاده از منابع حیاتی بر مبنای اراده خود، و ایستادگی در مقابل خواست‌های دیگران را می‌خواهد، باید قوی باشد و گرنه در حال ضعف و ذلت و ترس، مدام نگران طمع‌ورزی بیگانگان خواهد بود.

استفاده از منابع اسلامی در تبیین جنگ ترکیبی و تطبیق دعا با مسائل روز، دسته‌بندی منطقی و مدون مباحث و انطباق آن با سخنان مقام معظم رهبری مدظله‌العالی این نوشتار را از پژوهش‌های مشابه ممتاز می‌کند.

۷- منابع

- قرآن مجید

- ابن نما حلی، جعفر بن محمد. (۱۳۸۰). *در سوگ امیر آزادی* (ترجمه مشیر الأحزان) چاپ اول، قم.
- تمیمی آمدی، عبد الواحد بن محمد. (۱۴۱۰). *غرر الحکم و درر الکلم*، چاپ دوم، قم.
- طباطبایی، محمدحسین و موسوی همدانی سید محمد باقر. (۱۳۷۴). *تفسیر المیزان*، چاپ پنجم، قم.
- طبرسی، احمد بن علی. (۱۴۰۳). *الإحتجاج علی أهل اللجاج*، چاپ اول، مشهد.
- عده‌ای از علماء. (۱۳۶۳). *الأصول الستة عشر*، چاپ اول، قم.
- علی بن الحسین علیه‌السلام. (۱۳۷۶). *الصحیفه السجادیة*، چاپ اول، قم.

- علی بن الحسین علیه‌السلام و فیض الإسلام. (۱۳۷۶). *الصحیفه السجادیّه*، چاپ دوم، تهران.
- فراهیدی، خلیل بن أحمد. (۱۴۰۹). *کتاب العین*، چاپ دوم، قم.
- کبیر مدنی شیرازی، سید علی خان بن احمد. (۱۴۰۹). *ریاض السالکین*، چاپ اول، قم.
- مصطفوی، حسن. (۱۳۶۸). *التحقیق فی کلمات القرآن الکریم*، چاپ اول، تهران.
- ورام بن اُبی فراس، مسعود بن عیسی. (۱۳۶۹). *تنبیه الخواطر*، چاپ اول، مشهد.

-